

Bajtársi

XXIV. évfolyam 2021/4. szám

Hírlevél

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

Honvédelem – napról napra

2. oldal

„Szabolcsi” adományok

7. oldal

Nagyszerű ötlet volt!

10. oldal

Napok. Rezdülések. Angyali hírek a csodáról.

Mikor elhagytak, / Mikor a lelkem roskadozva vittem, / Csöndesen és váratlanul / Átölelt az Isten.

És minden rendű népek, rendek / Kérdik, hogy ez mivégre kellett. / Mért nem pusztult ki, ahogy kérték? / Mért nem várta csendben a végét? / Miért, hogy meghasadt az égbolt, / Mert egy nép azt mondta: „Elég volt.”

Harang csendül, / Ének zendül, / Messze zsong a hálaének, / Az én kedves kis falumban / Karácsonykor / Magába száll minden lélek.

Ady, Márai. Magyar szavak. És egy régi katonakarácsonyi üdvözlés...

M. T. Gy.

Honvédelem – napról napra

Harminchat arc, harminchat történet. Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter méltatta a most megjelent „Katonaportrék” című kötetet... A honvédelem napról napra rovatunkban csupán látszólag váltunk témát, miközben a világháló jóvoltából felidézzük a honvédelem.hu-n olvasható sorok „előzményeit”.

A székesfehérvári Árpád Szakiskola ad otthont a Katonaportrék című kiállításnak. A megnyitón az iskola katonai szak íránt érdeklődő kadét hallgatói vettek részt.

– Nehéz és rögzös pályát választottam, de nálunk apai ágon mindenki katona volt, és a jó példa ragadós. Tisztelettel nézek fel a kiállításon látható idős katonák portréira – így az egyenruhas Sági Benjámint... (Silye Sándor, feol.hu, 2020. február 6.)

Egyszerre két kiállítás nyílt meg a településen (Isztiméren). Nemcsak a hely a közös, a téma is. Jóna Endre kiállítása a múlt hadieseményeit mutatja be, míg a Katonaportrék kiállítás a kortárs katonák életpályáit. A Tarsoly Ifjúságért Egyesület elnöke, Sipos András is örömmel üdvözölte a hadtörténeti kiállítást, majd bemutatta pár szóban a református templom udvarán a Katonaportrék című kiállítást, melynek egyik-másik főszereplője ott ült a közönség soraiban... (Palocsai Jenő, feol.hu, 2020. október 10.)

Katonaportrék címmel nyílt kiállítás az Emlékházban Csákváron. A tablókra került húsz portréfotót a kiválasztott katonák rövid életútja egészíti ki. A tablókön szereplő katonák egyfajta keresztmetszetét adják a mai Magyar Honvédségnek, hiszen

a hadtápostól a katonazenészig, a vadászpilótáig „mindenfajta” katona fellelhető, nők, férfiak, sőt házaspárok is – mondta Lévai Miklós, a Katonaportrék-projekt egyik megálmodója, a Honvéd Hagyományörző Egyesület Fejér Megyei Szervezetének elnöke. Távlati tervünk, hogy az összegyűjtött portrékból és történetekből önálló kötet álljon össze, amelyből nagyjából negyven egykori katonát lehet majd megismerni... (Borsányi Bea, feol.hu, 2020. november 10.)

Katonaportrék címmel nyílt kiállítás a Városházán. A tablókön 36 nyug-

állományú katona és katonahölgy élete és hivatása jelenik meg Dániel Mária Magdolna fotográfus képei, valamint Silye Sándor és Csató József újságírók szövegei segítségével. A legújabb kori hadtörténetben szerepet vállaló fehérvári katonák életútját

ismerhetjük meg a tárlaton, amely 2019-ben indult útjára. A HOHE Fejér Megyei Szervezete és a Tarsoly Ifjúságért Egyesület által indított program keretében a kiállítás mellett elkészült egy interjúkötet is, amelyet Budapesten mutatnak be a Stefánia Palotában... (Csordás Csilla, szekesfehervar.hu, 2021. szeptember 21.)

A Tarsoly Ifjúságért Egyesület és a HOHE Fejér Megyei szervezetének „Katonaportrék” című kiállításának anyaga mostantól könyv formájában is megtekinthető.

A kötet a más-más társadalmi rendszerek hadseregében szolgált harminchat katona portréján keresztül mutatja be, hogy a hivatásos katonák esküjükhöz méltóan, hazájukat és nemzetüket szolgálták, s bár nyugállományba vonultak, katonák maradtak. A könyv bemutatóját Budapesten, a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban tartották... (Révész Béla, honvedelem.hu, 2021. október 11.)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

FOTÓ: PESTI TAMÁS (CSÁKVÁR, FEOL. HU), SZOVÁTHY KINGA (STEFÁNIA PALOTA, HONVEDELEM.HU)

TARTALOM

„Negyedszázados” naptárlapozó.....	3
4-5. o. vasárnap.....	
Debrecen: kettős születésnap.....	6
Össztűznézőben.....	6
„Kuruc” világ.....	7
„Szabolcsi” adományok.....	7
Jubileumi találkozó.....	8
Köztünk élő angyalok.....	8
Vállukról látunk messzire.....	9
„Gáspár András” Pro Urbe díjas.....	9
Nagyszerű ötlet volt!.....	10
Horgászverseny, emlékekkel.....	12
Szikla-mustra.....	12
Szakmaiságban az igazság.....	13
Jövőre ismét jövőnk!.....	13
„Szabadszállás” programpótlón.....	14
Múltörző vártán.....	14
Közös felelősség a jövőért.....	15
Bringabuli.....	15
Országjáró dalárda... ..	16
Ezüstfény a pódiumon.....	16
Régi hagyomány, új módi.....	17
Zenei körkép a RaM-ban.....	17
Barátság, hála, tisztelet.....	18
Idősek világnapjára.....	18
Nem múlnak ők el.....	19
A pipacs napja.....	19
Rehabilitáció... ..	20
Debreceni névadó.....	21
Kecső: méltó emlék.....	21
Nagypám emlékére.....	22
Szomszédolás.....	22
Jubileumi díszoklevelek.....	23
Akiket a levegő ölel.....	23
„WAT”: 70 és 15.....	24
Törökverő vicekapitány.....	24
Ismét „rendszerben”.....	24
„Doni” évtizedek.....	25
„Karcag” megszokott élete.....	25
„Kossuth-próza”.....	26
Formaugrás BEOSZ-alakzatban.....	27
Soproni „Normandia”.....	28
Hölgykoszorú... ..	29
Stabil háttérhez új „erősség”.....	30
A Berkovics-kemence.....	31
A jogsegélyszolgálat híre.....	31
Emlékmű a „poklok poklában”.....	32

A BAJTÁRSI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA

FELELŐS KIADÓ:

HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

VILNER PÉTER NY. EZREDES

FŐSZERKESZTŐ:

M. TÓTH GYÖRGY

KORREKTOR:

MÉSZÁROS KÁROLY

TERVEZŐSZERKESZTŐ:

GÁBOR MARIANN

A HÍRLEVÉL INTERNETES ELÉRHEKESÉGE:

www.beosz.hu

Cím: 1440 BUDAPEST, Pf.: 22.

E-mail: sajto@beosz.hu

NMHH SZÁM: 1612/2012

„Negyedszázados” naptárlapozó

Karácsony van, gyermek születik.

A világ Kárpát-medencei szegletében, ahogy apáink, nagypapáink és azok apjai és nagypapái tették, körülüljük az asztalt, ha egymagunk is, odaidézve mindenkit, aki lelkünkben él.

Karácsonyfát vagy fenyőfát állítunk. Teremtőt vagy ünnepet köszöntünk. Tiszta szívből szeretünk. Megbékélve emlékezünk. Egy éve tettük ugyanezt. Azután mindennap próbáltuk tenni ugyanezt.

Csillagok állása? Magunk ereje? Nem mindig tehettük ugyanezt? A szomszédba friss tejet vittünk, jó szót kaptunk cserében. Aggódunk, temetünk, reményt adunk. Örök katonaként, örök katonáktól bajtársi reményt kapunk.

És hát év vége van. Az asztalon naptár, 2022-es napjaink nyilvántartója. Bejegyzés benne, legelőbb az első, a tavaszi lapzártáé. Szerény elhatározásé, mellette a Hold és a Nap, az éjszakák és a nappalok változásáé.

Nem szövetségi, nem elnökségi, nem régióbeli, nem egyesületi naptár ez. Teleírva csak azok, mind lehetnek. Szavakkal, ránk, szövetségbeliekre jel-

lemző figyelemfelhívókkal, tapasztalati úton nagy közös munkáink megszervezésére intöttek.

Most „háromkirályok”, szeretet és béke ünnepé van, és jövőre is az lesz. Lapfordítás, és újév is van, a mi Gergely-naptárunk szerint 2022 első napja. Odébb állami, nemzeti, katonai ünnepeink, hagyományaink, szűkebb pátriánkat megmozgató megemlékezéseink, közösségi létrejöttünk évfordulói, barátaink, bajtársaink kerek születésnapjai, szóval rólunk és nekünk szóló

betűk. Meg hát amit írni és mondani sem kell: harminc esztendőnk megalapozott háttere, a Szövetség élete, története, küzdelme és megannyi sikere. Meg hát a munka, minden terv, szívünkhez és értelmünkhöz közel álló cél, közös értékeink általánosításoktól mentes megítélése és megvédése, mindaz, ami küldöttgyűlésünkön, közgyűlésein egyhangúlag megfogadottatott.

Most lapzártá is van. Mondják a rádióban, az írás gyógyír, öntsünk sajátkezű betűkbe bánatot, örömet, kételyt, vágyat. Magunk pedig hozzáteesszük, öntsük tele naptárunkat akkurátus bejegyzéssel, mint „aktív időkbén”, írjuk csak tele tágabb családjunk egymáshoz kötő fórumait, akár csak az újévben áprilisban épp huszonöt éves hírlevelünket.

Kedves Olvasóink!

Járvány is van, vigyázzunk magunkra és egymásra.

Békés ünnepeket, sikeres újesztendőt!

(Képeinkhez: a baon.hu munkatársa, Pozsgai Ákos felvételén óévi kiskunhalasi idill; hírlevelünk itt közölt első címdoldalát pedig huszonöt esztendeje láthatták először.)

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

A huszonkilencedik

Ugye, emlékeznek kedves olvasóink, valahogy így kezdődött. Az 1990-es évek elején járunk... A honvédség területén létrejöttek az érdekképviseleti szervek, a honvédségi nyugdíjasklubok jelentős része bajtársi egyesületté alakult, ezek összefogására formálódott 1990-ben a BEOSZ, amely akkor még az aktív katonák érdekeit képviselte. Felerült úgy 1992 táján, hogy vajon a régi korok, rendszerek katonái hogyan viszonyulnak az akkori jelenben szolgálókhoz? A Szövetség, ma már mondhatjuk, történelmi jelentőségű gondolatának valóra váltásával, katonanemzedéki találkozók megszervezésével megtalálta az évek-évtizedek során megüledett nézetek, előítéletek tisztázásának keretét.

Ugye, olvasta a kedves olvasó, hogy november 18–19-én az internet jóvoltából ország-világ előtt, épp XXIX. alkalommal ültek asztal mellé a katonanemzedékek?

Folytatódott hát a korokon, nemzedékeken átívelő eseménysorozat. A rendezvényt megelőzően az elnökségi tagok „0.” napon találkoztak, és ugyan előzetesen közel tíz kérdést akartak megvitatni, végül „csak” három került sorra, így a régióvezetők helye, szerepe, valamint támogatásuk problémái, majd a talán legfontosabb kérdés, milyen legyen a Szövetség öt, tíz, húsz év múlva.

A találkozó fő rendezvényének beharangozójaként Hazuga Károly ny. altábornagy, a Szövetség elnöke a párbeszéd jelentőségét kommentálta a honvédelem.

hu-n. Politikai-társadalmi berendezkedéstől függetlenül a honvédeket mindig összeköti a katonai eskü és a katonasors, az eszmeiség és a bajtársiasság. A legelső katonanemzedéki találkozót még a HM segítségével rendezte meg a BEOSZ, 1992 októberében. Az utat kijelölő mottó – „Kézfogás a honért” – azóta sem változott. Eredetileg a találkozókra ötvenként került volna sor, csakhogy a legelső alkalom hatalmas sikert aratott.

Az elnök a múltidézőt a jelennel folytatta. A második világháborúban harcolt katonageneráció tagjai közül már nagyon kevesen vannak köztünk. A katonanemzedékek közötti összetartozás viszont múlhatatlan, mert a régiek helyébe mindig újak lépnek. Fontos, hogy legyen

olyan rendezvény, amelyen a nyugállományú katonák, a most szolgálók, a fiatal generáció tagjai is találkoznak.

Az elnöki helyzetkép ekként folytatódott. A honvédelmi és haderőfejlesztési program keretében beszerzett új haditechnikai eszközök a „veteránok” számára olyanok, mintha sci-fiben lennének. De a katonai eskü és a katonasors ugyanaz, a harcéljárások alapjai is sok helyen a régi. A nyugállományú katona ugyanúgy része a 173 esztendő Magyar Honvédségnek, mint az, aki ma szolgál.

Az első napi program, amelyen jelen voltak az MH Ludovika Zászlóalj hallgatói, az altiszt akadémia képviselői, és az MH 6. Sípos Gyula Területvédelmi Ezred tartalékosai a 2018-ban felavatott, az első katonanemzedéki találkozó emlékét őrző emléktábla koszorúzásával kezdődött, majd a Zrínyi Teremben folytatódott.

Vilner Péter ny. ezredes – alapfeladati elnökhelyettes, levezető elnök – bevezetőjében hangsúlyozta, a mostani KNT lett volna a harmincadik a sorban, de a tavalyit, az ismert okok miatt nem tudták megtartani, és ezúttal többen döntöttek úgy, hogy nem vesznek részt a rendezvényen. Megértve a távolmaradók aggodalmát, a rendezvény megrendezése és megtartása mellett döntött az elnökség.

A program során Sztanó Zsuzsanna ny. őrnagy, szervezési elnökhelyettes mondott megnyitó beszédet. Idézzük fel a gondolatokat. Az évente visszatérő esemény mindig azonos szemléletű, hagyománykövető, programjai mégis változatosak, folyamatosan fejlődésről tanúskodnak. Hisszük, hogy a találkozón a szakmai tudásból, a több évtizedes tapasztalatból és a közösségi szemléletből tudunk olyan muníciót szerezni, ami megerősíti a közösségünket, a bajtársiasságot, az eszmeiséget, mely szerint a katonai pálya számunkra egy életen át tart. Milyen üzenetet adhatnak át a találkozók a majdani katonagenerációknak? A választ az alapítók gondolatai adják meg: a hazaszeretet elmélyítése, a honvédelem eszméjének fejlesztése, a katonai pálya társadalmi elismertségének növelése, valamint a katonai hagyományok ápolása kortól és technológiai fejlettségtől függetlenül.

Ezt követően Zsiga Tamás dandártábornok, az MH-val való kapcsolattartásért felelős államtitkári főtanácsos a társadalom és a katonanemzedékek kapcsolatáról szól. Őt követve dr. Hajós Dezső ÖMT-ezredes, a Magyar Hadtudományi Társaság kommunikációs vezetőjének

előadása hangzott el „A kommunikáció szerepe a védelmi szektorban” címmel.

Az esemény résztvevőivel dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter is megosztotta nézeteit, szólt a honvédelem időszerű kérdéseiről. A kormányzati törekvések nyomán évek óta emelkedik a honvédelmi szféra költségvetése, a katonák illetménye. A tervek szerint a közeljövőben öt új laktanyát építenek, amelyekben öt új zászlóalj teljesít majd szolgálatot. Hangsúlyozta, hogy a nyugállományú katonáknak köszönhetünk sok-sok mindent, a szolgálatuk adta alapokra építkeznek a mai generációk. Közös erővel érhetjük el a társadalom katonák iránti tiszteletét, ehhez példaértékűen kell szolgálni, élni.

A „volt katona” kifejezés helytelen, hangzott el, mert a katona lélekben aktív szolgálatának befejezését követően is katona marad. A honvédelmi tárca a jövőben szeretne még többet tenni értük – eddig ez főleg különböző programok, kedvezmények formájában történt meg. A miniszter ígéretet tett arra, hogy továbbra is vizsgálják a honvédelmi időskor otthon létrehozásának lehetőségeit.

A második nap kezdetekor a Szövetség belső ügyeivel (kommunikációval, pénzügyekkel) foglalkozott a közel százfős hallgatóság.

„Egyszerre kívánjuk növelni a Magyar Honvédség társadalmi elfogadottságát és a harcoló katonák létszámát. Új lövész-zászlóaljak felállításával részben vissza fogunk térni azokba a megyékbe, ahol jelenleg nincs katonai alakulat.” Ezt már dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, az MH parancsnoka kötetlen beszélgetés során mondta. Külön hangoztatta, nem kérdőjelezheti meg senki a Magyar Néphadseregben szolgált katonák magas szintű szakmai képességeit, elhivatottságát, annak ellenére sem, hogy a régi hadseregről a társadalom sajnos vegyes képet alakított ki. A professzionális Magyar Honvédség ezt nem engedheti meg magának, mert ha elvész a társadalom támogatottsága, a jó irányba indult fejlődés is megáll. Ez pedig veszélyezteti az ország biztonságát.

A találkozón elismerések átadására is sor került.

A honvédelmi miniszter emléktárgyat adományozott Czél Ferencnek, Szabó Jánosnak és Kulcsár Jánosnak.

Az elnökség a XXIX. Katonanemzedéki Találkozó alkalmából Katonák Példaképe Díjban részesítette Mihócza Zoltán altábornagyot, az MH Parancsnokság törzsfőnökét, Babos Sándor őrnagyot, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 17. hadkiegészítő és toborzóirodájának vezetőjét, Lázár Tibor őrnagyot, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis repülőműveleti főnöksége ejtőernyős-kiképző részlegének vezetőjét, Csatári Zsanett századost, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 15. hadkiegészítő és toborzóirodájának vezetőjét, Bogdán Tibor főtörzsszázlóst, az MH Transzformációs Parancsnokság kiképző altisztjét.

A rendezvény zárszavában Hazuga Károly ny. altábornagy visszatért a kommunikáció problémáira is. Hangsúlyozta, hogy bár a vélemény szabad, senkinek nincs joga ezt minősíthetetlen stílusban, mások emberi méltóságát sértve megtennie. Kiemelte a minden akadály ellenére megtartott találkozó jelentőségét. Várakozással tekinthetünk a jövőre esedékes jubileumi 30. rendezvényre, melynek alkalmából a 2022. esztendőt a „nemzedékek évének” tekinti az elnökség, és kérte, hogy a tagszervezetek is ennek jegyében tartsák meg a rendezvényeiket.

M. T. Gy., SZTANÓ ZSUZSA, VILNER PÉTER ÉS
HONVEDELEM.HU

FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

Debrecen: kettős születésnap

Ünnepi torta, gratuláció, katonanosztalgia – mindez része volt a cívisváros kettős katoná-évfordulójának. Dukál ide egy kis csapattörténet. A dandár jogelődje 1951. november 1-jén, azaz hét évtizede Mezőtúron alakult meg, az MN 93. lövészezredeként. Számos átalakítást és átfegyverzést követően gépesített lövészdandárrá szervezték át, a 30 évvel ezelőtti debreceni áttelepülésre 1990 és 1991 között került sor. Hazánk legnagyobb szárazföldi alakulata három helyőrségben, Debrecenben, Hajdúhadházán és Hódmezőv-

sárhelyen éli a szolgálat mindennapjait. Egyesületünk, a Bocskai István Bajtársi Egyesület (BIBE) a dandár invitálására képviseltette magát a „70 éve a hazáért, 30 éve Debrecenért” elnevezésű, részben a Nagytemplom előtt, részben a megyeházán zajló ünnepségen – írta lapunknak Szabó Jánosné elnök. Sorait így folytatta: az ünnepségen megjelent dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter és dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, az MH parancsnoka is, nem csupán „hivatalból”, hiszen mindketten parancsnokként is szolgáltak a dandár élén.

Az alakulat, ahol tagságunk többsége katonaként vagy polgári alkalmazottként szolgálta a honvédelem ügyét, városunk életében kiemelkedő szerepet tölt be. Egyesületünk tagsága nagy megtisztetésnek vette, hogy meghívást kapott e rangos eseményre.

(Forrás: BIBE, honvedelem.hu, bocskaidandar.hu. Felvételünkön: dandársorakozó és az ünnepségen részt vevő BIBE-csoport.)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

FOTÓ: KERTÉSZ LÁSZLÓ (HONVEDELEM.HU) ÉS

BIBE-ARCHÍVUM

Össztűznézőben

A Breakthrough 2021 elnevezésű várpalotai, éleslövészettel egybekötött képességintegráló gyakorlat társadalmi napját többek között dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter, dr. Ruszin-

Szendi Romulusz altábornagy, az MH parancsnoka, a Honvéd Kadét Program közel háromszáz kadétja, a nyugállományú-szervezetek egyikeként a BEOSZ elnökségének és tagszerveze-

tének több képviselője tekintette meg. „Láttam, hogy felkészültek, tapasztaltam, hogy értenek a szakmájukhoz. Köszönet azért az áldozatos munkáért, amelyet mindeztidáig tettek” – jegyezte meg a honvédelmi tárca vezetője.

„A tűzérek, a harcokcsizók, a lövészek, a helikopter- és a Gripen-pilóták az együttműködést gyakorolják, a katonák felkészülnek a hamarosan hazánkba érkező német tarackágyú használatára is” – mondta az MH parancsnoka.

„Első kézből a honvédség életéről, profizmus egy »áttörés« névre keresztelt gyakorlaton” – tehetik hozzá utódaikat méltatva a „BEOSZ-zászlóaljba” tartozó, „össztűznézőn” errefelé régen járt katonák.

(FORRÁS: HONVEDELEM.HU)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ, M. T. GY.

FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

„Kuruc” világ

A kiskunhalasi „Kuruc” világ még 1973-ban, a Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesület megalakulásakor kezdődött. Idén se szeri, se száma a „kurucos” programoknak, csupán ízelítőül néhány pillanat...

Az egyesületnek szívéhez közel álló istápolója volt az 1950 novembere óta itt települt 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred, melynek kapujára 2001-ben lakat került. Ennek épp húsz esztendeje, és ma már kellő messzeségből nézve emlékeztek a napra, amikor a város megszűnt garnizonnak lenni. A hajdani tiszti klubba egykori kollégáit, az egyesület elnöke, Romvári Frigyes ny. ezredes, az ezred utolsó parancsnoka invitálta, miután megkoszorúzták a helyőrségben szolgáló katonák márványtábláját, és miután „bejárták” hajdani szolgálati helyeiket a ma a Kiskunhalasi Országos Büntetés-végrehajtási Intézetnek otthont adó egykori laktanyában.

Kiskunhalas városának, a „kuruc vitézek” egyesületének gyakori vendége dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter, akinek itt volt első tiszti beosztása, a tüzérezred-tüzérdandár-tüzérezred névtáblacserék idején pedig parancsnokként, helyőrségparancsnokként szolgált. Az egyesület közgyűlését idén is megtisztelt jelenlétével a miniszter.

Ismeretes, hogy a Honvéd Kadét Program 2017-ben jött létre, melynek a honvédelmi tárca által támogatott emelt szintű honvédelmi nevelést, tanórai és szabadidős elemeket tartalmazó tematikája a Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Dékáni Árpád Technikumában is elfogadtatást nyert. A 2020/2021-es tanévben elindult az első évfolyam. Az idén a második osztály is elkezdhetette tanulmányait, és a honvéd kadétek ünnepélyes fogadalomtételére eljött dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka is.

A program során Hurtony Zsolt ny. r. alezredes, a Kiskunhalasi Önkéntes Területvédelmi Század honvéd százados parancsnoka, a „Dékáni” rendészeti, közszolgálati és honvédelmi szakmacsoport óraadó tanára is tájékoztatást adott mindennapjaikról. Elmondta: a 2017-ben létrejött új honvédségi szolgálati forma keretében alakult meg a helyi önkéntes területvédelmi tartalékos század szolgálat. A kiskunhalasi toborzó munka bázisát a „Dékáni” tanárai és diákjai adták és adják a mai napig. Kezdetektől szoros kapcsolatot ápolnak a Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesülettel, 2018-ban menetzászlót kaptak a nyugállományú

kollégáktól. Rendszeresen részt vesznek a közös programokon, például a fiatalok és a nyugdíjasok együtt gondozzák a városi temető hadisírait, az egyesület képviseltette magát a „Dékáni” kadéttjainak mostani fogadalomtételén is.

BH-ÖSSZEFOGLALÓ (HONVEDELEM.HU, M. T. Gy.)

FOTÓ: JÁGER LEVENTE (HALASMEDIA.HU), POZSGAI ÁKOS (KÖZGYÜLÉS, BAON.HU)

„Szabolcsi” adományok

A Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományőrző Bajtársi Egyesület tagjai két helyszínen is emléket állítottak a honvéd tűzszerészeknek.

A budapesti Irinyi János laktanyában az MH 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred parancsnoka, Szilágyi Zsolt ezredes és e sorok írója, Kovács József ny. alezredes elnök leplezte le az egyesület adományozta emléktáblát, melynél Esküdt Lajos ezredes, a BEOSZ koordinációs elnökhelyettese is koszorúzott.

Pákozdon, a halottak napján dr. Görög István ny. ezredes PhD, a Katonai Emlékpark Pákozdt – Nemzeti Emlékhely ügyvezetője vette át a részükre adományozott gránit emlékoszlopot (lásd fotónkat a címlapon), amely a tűzszerészek emlékkertjében mindazoknak a tűzszerész műszaki katonáknak állít emléket, akik mentesítik az ország területét a hátrahagyott robbanószerektől.

Az emlékoszlop leleplezésén ott volt Szabó István honvédelmi államtitkár és Vargha Tamás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium polgári hírszerzésért felelős államtitkára is.

Az emléktáblát és az emlékoszlopot Petró Attila, a Nyír-Márvány Kft. tulajdonosa, tiszteletbeli tagunk ajándékozta egyesületünknek, amit mi továbbadományoztunk a tűzszerészek emlékezetére.

KOVÁCS JÓZSEF ELNÖK

FOTÓ: TÓTH ATTILÁNÉ

Jubileumi találkozó

A Vezérkari Akadémia 1976-ban végzett hallgatóiként, diplománk átvételének 45. évfordulója alkalmából szeptemberben jubileumi találkozót tartottunk, melyen részt vett Lőrincz Kálmán ny. vezérezredes, Kelemen József ny. altábornagy, Kása Imre ny. ezredes és dr. Mészáros Gyula ny. ezredes. Borsits László ny. vezérezredes és Bíró József ny. vezérőrnagy betegség miatt nem lehetett velünk. Sajnálatos módon tudomásul, hogy hat osztálytársunk már nem élhette meg ezt az évfordulót.

A találkozón felidéztük a régi emlékeinket, a tanulmányunk során szerzett élményeinket és aktív pályafutásunk főbb állomásait, hogy a rendszerváltás idején szolgálatot teljesítő számos felelős beosztású tábornok és tiszt, köztük a Magyar Honvédség parancsnoka és vezérkari főnöke is padtársunk volt.

Az évforduló alkalmából levélben köszöntött bennünket a BEOSZ nemzetközi társszervezete, a Tartalékos Tábornokok, Admirálisok és Tisztek Nemzetközi Szervezetének elnöke, Alexandr Kanyšin és főtábornoka, Anatolij Kumahov.

A jubileumi évfordulóra emléklap és emlékalbum készült, melynek egy-egy példányát eljuttattuk bajtársaink hozzátartozóinak is.

KELEMEN JÓZSEF NY. ALTÁBORNAGY, DR. MÉSZÁROS GYULA NY. R. EZREDES

Köztünk élő angyalok

Már-már feledésbe merült. A napi hírekben sem olvasni róla. Pedig ama afganisztáni művelet, ama kabuli kimenekítési akció, ama befejezést hozó augusztusi este Magyarország, a Magyar Honvédség újabb kori történetének sikert, tartást és megnyugvást megörökítő lapjaira került.

Mit is írt akkoriban a mhekhonvedkorhaz FB-oldal? Egy hónapja sincs a Magyar Honvédség kabuli kimenekítési akciójának. Tizennégy alkalommal végrehajtott művelet során ötszáznegyven főt (magyar, amerikai, osztrák és afgán állampolgárt)

szállítottak egy biztonságos reptérre. A két Airbus csapatszállítón kiutazók névtelenül lettek hősök. A „különlegességekkel” végrehajtott hadművelet sikeréhez az MH Egészségügyi Központ, és a kecskeméti repülőbázis katonái, orvosok, mentőtisztek, illetve egészségügyi dolgozók szakértelmükkel járultak hozzá, a katonatársaik mellett a kimenekítettek ellátására, az esetleges sürgősségi orvosi evakuálásra is felkészültek.

A „névtelen hősök” másokat is írásra készítettek. Idézzük fel az itt közölt fo-

tókat is megosztó mh2krdd közösségi oldal néhány alkalmi bejegyzését.

„ERRE CSAK BÜSZKE LEHETSZ, MAGYAR!!!”

„A Repülőnapon is ott voltak a fiúk. Úgy csüngtek rajtuk a gyerekek, mint almák a fán. Fényképezkedtek velük az emberek, ők meg csak mosolyogtak és állták a sarat.”

„Gratulálok! Nagyon büszke vagyok rátok, és megtiszteltetés, hogy ilyen katonák a bajtársaim!”

„Minden tisztelem és elismerésem ezeknek a magyar katonáknak, emberként és katonaként egyaránt!!! Ismét szembesülök velem: igenis, élnek köztünk Angyalok!”

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

FOTÓ: MH2KRDD FB-OLDAL

Vállukról látunk messzire

Szolnok a bajtársi tájékoztatók városává rukkolt elő a közelmúltban. A helyőrség, egyszersmind az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis parancsnoka, dr. Koller József dandártábornok a Magyar Repülők Bajtársi Egyesületébe, a Kablay Lajos Repülők Bajtársi Egyesületébe és a Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége szolnoki szervezetébe tartozóknak s más, szervezeteken kívüli nyugdíjas kollégáknak mutatta be a helikopterbázis technikai és infrastrukturális fejlesztéseit, a helikopteres képesség fejlődését. A másik eseményre a „Kablay” háza táján került sor, ahol Kiss Róbert ezredes, az MH Békétámogató Kiképző Központ parancsnoka tett bemutatkozó látogatást. Tájékoztatója során szolt az egyesület Szolnok katonavárosában betöltött jelentős szerepéről is.

Nos, ezúttal dr. Koller József dandártábornok, bázisparancsnok bajtársi kapcsolatokról lapunk felkérésére írt gondolatait osztjuk meg olvasóinkkal. Íme.

Szolnok mindig is tisztelte elődeit és mindig is tisztelte nyugálományú bajtársait és közösségeiket, köztük a Veterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesületébe, az Ejtőernyősök Szolnoki Szervezetébe, a Kablay Lajos Repülő Bajtársi Egyesületébe és a Magyar Repülők Bajtársi Egyesületébe tartozókat. Szoros kapcsolatot tartunk fenn velük, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázisnak nincs olyan rendezvénye, amelyre meghívást ne kap-

nak. Kiemelkedő ezek közül is az éves bázisnapunk, amelyen külön sátrat építünk, vendégül látjuk őket május utolsó szombatján. Ugyanígy a Szolnok napjához kötött Gulyásfesztiválon is, láttatva, hogy mi összetartozunk, egyek vagyunk, nem felejtjük el azt, hogy nélkülük nem jutottunk volna ide.

Az elmúlt időszak nagyon sok pozitív változást hozott a Magyar Honvédség életébe. Modern haditechnikát kaptunk, fejlesztések és fejlődés jellemzik minden napjainkat, de a legfontosabb, hogy a társadalmi elismerés példátlan magasra

emelkedett. Büszkeséggel tölt el minden katonát az, hogy a társadalom számítt rá, nemcsak háborúban, de a pandémia idején, a vírussal folytatott harcban is. Katonáink megjelentek a kórházakban, számtalan esetben segítették a kórházak dolgozóit, járőröztek rendőrökkel az utcán, mentettek embereket égő házból, emellett hazánk és az Európai Unió határát is védik, konkrétan a bázis három dimenzióban, helikopterekkel is a levegőben.

Kiváló alkalom, amikor lehetőségem nyílik, hogy volt kollégáimat, nyugálományú-szervezeteiket meghívhatom a bázisra, ahol kizárólag az ő részükre tarthatok tájékoztatót a fejlesztésekről és fizikailag is megmutathatom az új eszközöket – így történt legutóbb is. A jövőben is megtartjuk ezen szokásunkat, hiszen nagy alázattal és nagy megbecsüléssel kell gondolnunk elődeinkre, akiknek válláról látunk messzire.

FOTÓ: MH 86. SZOLNOK HELIKOPTER BÁZIS, KELEMEN ILONA (MH BKK)

„Gáspár András” Pro Urbe díjas

A hatvani Grassalkovich-kastély dísztermében, a város önkormányzatának szeptemberi dísztestületi ülésén a Gáspár András Bajtársi Egyesület Pro Urbe díjban részesült. A kitüntető címet Kőszegi Ferenc elnök vette át Horváth Richárd polgármestertől. A hatvanihírlap. hu ebből az alkalomból írt az 1973-ban alakult egyesületről, kiemelten közéleti, szabadidős és közösségteremtő mun-

kasságukról, városért tett önzetlen, fáradhatatlan és elhivatott tevékenységükről. Az ünnepségen az is elhangzott, hogy a szervezet összefogja a honvédelem és rendvédelem ügye iránt elkötelezetteket, sokat tesz névadójuk, Gáspár András honvéd vezérőrnagy emlékének ápolásáért.

BH-INFORMÁCIÓ
FOTÓ: GABE-ARCHIVUM

Nagyszerű ötlet volt!

A Szövetség éves programjainak tervezésekor több éve folyamatosan felvetődött a nagyszülők és unokák közös programjának gondolata, ahogy kezdetekben is elneveztük, a „Kisbajtársak Találkozójának” megszervezése. Az idén, az elmúlt hónapok kényszerű bezártsága után talán a legjobbkor nyílt lehetőség erre a nagyszabású programra szeptemberben, Pákozdon a Katonai Emlékpark területén.

A szervezés kezdetén még bizonytalanok voltunk, és óvatos becsléssel 200–250 fő részvételével kalkuláltunk. Meglepetésünkre és örömünkre hamar kiderült, hogy sokkal nagyobb az érdeklődés, ezért a programok mellett fontos lesz az utazás, a beléptetés és az étkezés megszervezése is. A találkozó egész napos eseményeit, programjait igyekeztünk úgy összeállítani, hogy mindenki találjon érdeklődésének megfelelő elfoglaltságot, így a játékos (és katonás) gyerekprogramok mellett a nagyszülők számára is akadt látnivaló. A kellemes naphoz az időjárás is segítségünkre volt.

A rendezvény megnyitására a 2018-ban létrehozott BEOSZ-emlékhelynél került sor. Hazuga Károly ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke megnyitójában a katonai múltat idéző történelmi környezetben elhangzott közös programok fontosságáról is beszélt, majd megragadva az alkalmat, átadta Sipos Géza ny. ezredes tiszteletbeli elnöknek a Szövetség legrangosabb elismerését, a Szövetségért Díjat.

Az egész napos programok között szerepelt az emlékpark állandó kiállításainak megtekintése, sokan éltek a parkot bemutató tárlatvezetés lehetőségével is. A kiállítások közül külön erre a napra rendeztek egy legóbemutatót, ami fel-

Élmények, önkéntesek, szerencsések

Egy nagyszerű ötlet utóéletéből adunk egy kis ízelítőt.

Nincs szerencsésebb annál, ha egy nyugállományú katona történelmi környezetben adhatja át tapasztalatait az unokáinak. A BEOSZ első alkalommal rendezte meg a Kisbajtársak Találkozóját Pákozdon, ott ahol 1848-ban megszületett a magyar haderő. A találkozó ötlete megvalósult, az idősebb generáció alkalomhoz illő kulisszák között eleveníthette fel katonaelményeit a legfiatalabbak számára.

Hazuga Károly ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke elmondta: a nyugállományú katonák közössége a honvédelem ügyét szolgálja, hiszen a katonai eskü egy életre kötelez minket. Ennek a legjobb formája az, amikor az unokáknak tudjuk átadni azokat az élményeket, tapasztalatokat, amelyeket katonai pályafutásunk alatt megéltünk...

(HONVEDELEM.HU, K. G.)

nőttek és gyerekek számára egyaránt érdekesnek bizonyult. Nagy érdeklődésre tartott számot a tűzserészek korszerű felszereléseinek bemutatója, szinte mindig sokan voltak az egészségügyi sátornál, ahol életmódtanácsokkal is ellátták az érdeklődőket. A toborzóiroda munkatársai is folyamatosan válaszoltak a kérdésekre, készségesen segítettek a repülőgép-szimulátor kipróbálásában. A könyvvásár valójában önkéntes adománygyűjtést jelentett a Bajtársainkért Alapítvány részére. Talán a legmeghatóbb pillanat volt, amikor az egyik adományozó ily módon fejezte ki köszönését a korábban részére nyújtott támogatásért. Ezúton is köszönjük!

A gyerekek (olykor a felnőttek is) az emlékpark különböző pontjain, kis túlzással a katonai történelmet is felelevenítő játékokon vehettek részt. Az 1848-as alaki kiképzés és a „Huszár-vágás” el-sajátítása után, a „BakaLand” akadály-pálya leküzdése, a kézigrándobás és kispuskalövészet következett. A repülőgép-szimulátor, a lézeres céllövészet és a Raptor lézerharc már a mai gyerekek számára természetes világ volt. A több állomást is teljesítőknek már apró jutalom járt, a legügyesebbek bekerültek a délutáni sorsolás résztvevői közé. A „fárasztó” délelőtt után bizony jólesett pihenésül megnézni az Aradi–Varga show-t.

Délután a találkozó vendége volt dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka. Jelenléte újabb lehetőséget adott arra, hogy kötetlen beszélgetés során betekintést kapjunk a honvédséget érintő aktuális kérdésekbe. A beszélgetést követően ismét a gyerekeké volt a főszerep, ekkor került sor a játékokat sikeresen teljesítők közötti sorsolásra. A szerencsés nyertesek parancsnoki és

BEOSZ-elnöki kézből vehették át ajándékcsomagjaikat. Az ajándékozás után a budapesti, XVII. kerületi RTK Kyokushin dojo 15 fős csapata tartott színvonalas bemutatót, majd a légtérben műrepülő látványos produkciója zárta az egész napos programot. A szervezők persze kíváncsian várták a véleményeket: a nem reprezentatív felmérés alapján a találkozó sikert aratott, ez pedig biztatás a folytatásra.

SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ORNAGY
FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY ÉS EGYESÜLETI ARCHÍV

Szövetségünk pákozdi Kisbajtársak Találkozóján két hagyományörző bemutatót tartott egyesületünk. Az egykori szakasztámpont lövészárkában Veszeli Dénes, a Fejér megyei szervezet fiatal tagja a magyar királyi honvédség második világháborúban használt fegyvereit és a katonák

felszereléseit, a másik helyszínen Szelindi Csaba és Varga János nyugállományú katona a Magyar Néphadsereg eszközeit, felszerelését és fegyvereit mutatta be az érdeklődőknek. Köszönet az önkéntes munkáért!...

(SZÖVEG ÉS FOTÓ: HOHE FB-OLDAL)

Hagyományteremtő szándékkal rendezték meg, mi pedig a szándékot máris készpénznek vettük. A „Kisbajtársak Találkozójáról” van szó, amelyen a Marcali Bajtársi Egyesület Szentés István ny. alezredes elnök vezetésével nagy létszámú küldöttséggel, sok unokával vett részt a programban,

A fiataloknak tíz különböző állomáson kellett katonás feladatokat teljesíteni ahhoz, hogy ott lehessenek a napot záró ajándéksorsoláson. Aki leküzdötte többek között az akadálypályát, a lézerharc vagy a szimulátor kihívásait, izgulhatott, hogy kisorsolják-e a nevét. A marcali fiatalok is a szerencsések között voltak, Domonkos Árpád bajtársunk unokái a Magyar Honvédség parancsnokától és a BEOSZ elnökétől vehették át ajándékaikat.

(SZÖVEG ÉS FOTÓ: K. A., MARCALI)

Horgászverseny, emlékekkel

ABEOSZ és a Honvéd Sporthorgász Egyesület meghirdette a Nagy Károly-emlékversenyt. Tudomásom volt a tervről, hiszen küldöttgyűlésünkön az egyesület elnöke, Kulcsár János ny. ezredes kérte a beleegyezésemet. Meghatódtam azon, hogy felvetődött a horgásztársakban és barátokban az ötlet, és nagyon jólesett, hogy ilyen módon emlékeznek a férjemre. Úgy hiszem, ez a gesztus nemcsak a Közép-magyarországi Régió volt vezetőjének és a katonatársnak szólt, hanem elsősorban a jó humorú, lelkes horgásztársnak, az embernek és barátnak.

Karcsi nagyon szeretett horgászni, megadta a módját, hosszan készülődött, megtervezte a csalik és etetőanyagok vásárlását a közeli horgászboltban. Aki egyszer megkóstolta remek halászléjét, sokáig emlegette; egyébként remek szakács volt, és bár kevesen tudják róla, de festegetett is. (Persze mindezt nem a műszaki egyetemen tanulta, csak örömet lelte benne.) Nagy türelme volt a horgászathoz, teljes kikapcsolódást jelentett neki. Gyönyörű pontyokat fogott a Háziréti-tavon, Ecseren, Bánkon és Balatonkenesén a honvédüdülőben, a dunavarsányi Moby Dick tóról pedig szép pisztrángokkal tért haza.

A legnagyobb emlékezetes zsákmány a lovasberényi, akkor honvédségi keze-

lésben lévő üdülő melletti tavon örvendeztette meg, ahol minden stéghez tartozott egy kis faház. Egész éjszaka kinn ült, és mi is kimentünk Piroska lányommal, mert nagyon kíváncsiak voltunk. Hajnal felé mondtam Karcsinak, hogy pihenjen egy kicsit, majd én figyelem az

úszókat. Mondanom sem kell, hogy alig félóra elteltével mindkét boton rettentő erővel rángatták az úszót a „szörnyetgek”. Szaladtam a kis házba, mert hiszen én nem értettem a dologhoz, de addigra már megérkezett a szomszéd stégről a horgásztárs. Jól is jött a segítség, hosszú fárasztás után emelték ki a két hatalmas busát, az egyikről találtam is fényképet a boldog tulajdonos társaságában. Oda is ajándékoztuk őket a közeli halvendéglőnek, mi pedig sokáig emlegettük a nagy szerencsét.

Tisztelt Olvasók! Szeretettel osztottam meg Önökkel ezt a személyes történetet, és egyben köszönettel tartozom mindazoknak, akik útjára indították ezt a szép hagyományt és megemlékeztek a férjemről. Nehéz szívvel, de örömmel vettem részt az emlékversenyt követően a kupák és emléklapok átadásában. Tanúja voltam annak, hogy mindenki lelkesen és nagy odaadással készült az eseményre a Hunyadi-szigeten. Gyönyörű, napfényes, kellemes idő volt, pont horgászversenyre való!

Szeretném hinni, hogy Karcsi onnan főntről, ahová csak a képzeletünk láthat, büszkén figyelt bennünket és öröme szolgált, hogy ilyen sokan szeretik és emlékeznek rá. Hálásan köszönöm én is kedves Mindnyájuknak a magam és családom nevében is!

NAGYNÉ CSIZMÁS ERZSÉBET NY. ÖRNAGY

Szikla-mustra

Nagy a forgalom az MH Légi Műveleti Vezetési és Irányítási Központ bunkerében. Nem olyan régen még az amerikai légierő dandártábornoka tanulmányozta a központ feladatait, működését, az alakulat szerepét a légierő műveleteinek vezetés-irányításában... Most pedig? Erről már olvassák és nézzék Szedmák Péter hadnagy képes tudósítását.

A Magyar Veterán Repülők Szövetsége budapesti tagszervezete és a szentendrei Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub 31 tagja tett látogatást szeptemberben az MH LMVIK veszprémi objektumában.

A nyugállományú katonavendégeket Berec Zoltán dandártábornok, az alakulat parancsnoka fogadta, aki bemutatta mindennapjaikat, a haditechnikai eszközeiket és a már említett szerepüket a légierő műveleteinek vezetés-irányításában, majd szót ejtett az elmúlt időszak légierőt érintő haderőfejlesztéseiről, a közeljövő radartechnikai beszerzéseiről is. A parancsnok hangsúlyozta: örömmel tesz eleget az ehhez hasonló látogatási igényeknek, mivel fontosnak tartja és büszke elődeinek munkájára.

A csoport megtekintette az MH LMVIK bunkerében található kiemelt szolgálati helyiségeket, azaz a Sziklát is, ahol a légi irányító központ feladatrendszeréről Eőry Sándor alezredes, a hadműveleti szolgálat váltásparancsnoka, a hadműveleti központ munkájáról pedig Szász Róbert ezredes, a központ parancsnoka adott tájékoztatást.

BH-INFORMÁCIÓ

Szakmaiságban az igazság

Badacsonylábdiban, ott is a „KORK”-ban tartotta meg háromnapos szakmai értekezletét a BEOSZ Közép-dunántúli Régiója. A „levezetők”, Berdó Gábor Károly ny. százados, régióvezető, és a házigazda Tapolca és környéke Honvéd Bajtársi Egyesület, egyben a Szövetség felügyelőbizottságának elnöke, Nacsa Ferenc ny. törzsszáslós programismertetője után a résztvevők megtekintették a volt tapolcai 8. harckocsiezred és dandár történetét feldolgozó dokumentumfilmet. Ezt követően szakmai témakörök alapján kaptak tájékoztatást, illetve folytattak párbeszédet a számvitelről, a gazdálkodásról, a legkülönbözőbb törvényi kérdésekről, minden olyan kérdés napirendre került, amely elsősorban a tagszervezetek mindennapi életében fontos szerepet játszik.

A régióhoz tartozó tagegyesületi elnökök, titkárok és gazdasági felelősök alapvető információkat kaptak többek között a BEOSZ-támogatásokról, a pályázatok

kiírásáról, az elbírálásról és az elnyert összegek felhasználásáról, az elszámolás részleteiről. Megvitták az önálló jogi személyiséggel rendelkező és a honvédséghez kötődő társadalmi szervezetek törvényben meghatározott tájékoztatási, közzétételi és adóbevallási kötelezettségeit, az aktuális jogszabályi feltételeket.

Szó volt az MH 6. Hadkiegészítő és Toborzó Központ, illetve az MH 15. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda Veszprém

és a BEOSZ tagegyesületeinek együttműködési rendszeréről is, értékelték a közösen elért eredményeket, és megbeszélték a további közös feladatokat az érdekvédelem területén. Előadás hangzott el a BEOSZ-iroda működési és pénzügyi rendjéről, rendszeréről, az informatikai levelezés tájékoztatási menetéről, a Szövetség kommunikációs kapcsolatáról is.

NACSA FERENC

FOTÓ: A SZERZŐ FELVÉTELE

Jövőre ismét jövünk!

A horvátzsidányi Horvát Katolikus Ifjúság Vallás és Kulturális Egyesület 28. alkalommal rendezte meg fiataloknak szóló táborát a tömördi erdőben, a Peruska Mária zárandokkápolnánál, ott, ahol az útleírások szerint Kőszeg, Horvátzsidány, Kiszsidány és Peresznye területeinek határai futnak össze.

Az előzményekről írnék pár mondatot. Katonai zárandoklati kapcsolatunk révén a táborvezető, Steiner Mirjana kérdezte tőlem, láthatnának-e és hallhatnának-e a táborlakók honvédséggel összefüggő bemutatót, tájékoztatót hagyományápolásról, hadisírgondozásról, pályára irányításról? Az MH KIKNYP 17. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda vezetőjéhez, Babos Sándor őrnagyhoz és az MH 83. Poppr Emil Területvédelmi Zászlóalj parancsnokához, Sásdi Imre alez-

redeshez fordultam a kéréssel, akik készségesen segítettek, az engedélyek is kellő időben megérkeztek a HM Társadalmi Kapcsolatok és Életpálya-menedzsment Főosztály főosztályvezető-helyettese, Kocsi László ezredes közreműködésével.

A táborban, melynek fővédnöke Dumovits István plébániai kormányzó volt, a gyermekek igazi közösséggé formálódtak, ottjártamkor éreztem a táborvezető és segítői iránti tiszteletet, figyelmet. A 8 és 16 év életkor közötti gyermekeket sátorban helyezték el, a körülményeket látva nosztalgiztam is egy kicsit. Víz a kútból, fürdés a katlanban melegített vízben, „pottyantós” WC, világítás a csillagos ég, nappal nagy meleg, éjjel eső... Mindez kicsit visszahozta a fiatalságomat.

A katonai programok nagy sikert arattak. Négy bemutató, feladat-végrehajtó helyen hatástalanított fegyverekkel, katonai felszerelésekkel ismerkedtek a táborlakók, majd a közelharc-bemutató, akadálypálya, gázálarcban vakon vezetés következett, végül előadások hangzottak el a hadisírgondozásról, a katonai pályáról, eközben a toborzás is szóba került. Mindezt köszönet illeti bajtársainkat.

A legtöbb versenyt megnyert csapatot a katonák toborzóhátizsákkal jutalmazták. Öröm volt nézni a gyermekek tenni akarását, fegyelmettségét. „Jövőre ismét jövünk!” – hangzott el mintegy értékelésként a szervezők, a segítő katonák és a fiatalok részéről egyaránt.

(A szerző felvétele közelharc-bemutatón készült.)

LÁSZLÓ ATTILA NY. ALEZREDES,
NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ, RÉGIÓVEZETŐ

„Szabadszállás” programpótlón

Kiszedve a több hónapos kényeszerű szobafogságból, sok programpótló tennivalónk lett a szabadszállási Honvéd Nyugdíjas Klubban. Beszámoló közgyűlésünket követte ünnepi rendezvényünk, hiszen egyesületünk 45 esztendőse lett. Az eltelt idő igazolta az elődöket: a szervezet él, gyarapodik, szolgálja a közösség érdekét. Megtisztelő elismerésként az MH Tartalékképző és Támogató Parancsnokság (lásd a klub archívumából való fotón) ez alkalomból zászlót adományozott közösségünknek.

A közelmúltban ellátogatunk a Királyszálláson kialakított Nagy-Magyarország Parkba, megtekintettük a „Magyar Kálvária 1920–1921” című időszaki kiállítást. Barangolásunkat támogatta az MH Tartalékképző és Támogató Parancsnokság és az MH Légijármű Javítóüzem. Innen Várpalotára mentünk, ahol a lőtérnél útba ejtettük vitéz Csörgey Károly emlékoszlopát, az 1928-ban be-

következett ágyúrobbanás áldozatainak emlékhelyét. Az MH Bakony Harcképző Központban volt szabadszállási katonatársak invitáltak minket ebédre; itt azért el-elhullott egy-két könnycsepp.

Vendéglátóink megismertették velünk az alakulat történetét, feladatrendszerét, a gyakorlatokon használt MILES szimulációs rendszer képességeit. A laktanya emlékhelyénél e sorok írója emlékezett meg az 1994-ben bekövetkezett aknavetőcső-robbanás áldozatairól.

Októberben került sor a XVI. Helyőrségi Honvédtalálkozóra, melynek aktualitását Szabadszállás helyőrség hetven esztendővel ezelőtti megalakulása, a 104/2. honi légvédelmi tűzér-, majd rakétaosztály létrehozásának 60. és felszámolásának 30. évfordulója adta.

A temetőkerben, a honvéd emlékhelyénél elhunyt katona és civil kollégáinkra, a Mátyás király téri emlékparkban pedig a helyőrség egykori alakulataira emlékeztünk, majd ezt követően a színházteremben a légtérőrzők évfordulóját, a helyőrség történetét idéztük fel.

A rendezvény a honvéd hagyományok emlékeit őrző Hunyadi Mátyás Helyőrségi

Gyűjteménynél folytatódott. Az épület falán a helyőrség hetven esztendővel ezelőtti megalakításának emléket állító márványtáblát avattunk. Erre az alkalomra készült el a honi légvédelmi tűzerosztály emlékszobája is.

HORVÁTH BALÁZS ISTVÁN

FOTÓ: FÁBIÁN KRISZTIÁN

Múltörző vártán

A baon.hu külön írásban mutatta be a szabadszállási Honvéd Nyugdíjas Klub hagyományörző csoportjának vezetőjét, Horváth Balázs ny. mérnök ezredest. Néhány részletet idézünk.

Tizenöt esztendeje aktív tagja a szabadszállási nyugdíjasklubnak. Az egykori elnök most a hagyományörző csoport vezetője.

– Kiskunfélegyházi szakközépiskolásként olvastam egy újsághirdetésben, hogy katonai főiskolára lehet jelentkezni. Hat évfolyamtársammal döntöttünk úgy, hogy megpróbáljuk. Gépész szakközepesként a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola páncélos- és gépjárműtechnikai szakát választottam.

A katonai főiskola befejezése után tovább képezte magát. Szakot váltva harcászati-hadművelti összefegyveremi tiszti végzettséget szerzett a katonai akadémián. Majd újra iskolapad: a Nemzetvédelmi Egyetemen a védelmi

igazgatási, katasztrófavédelmi szakirányon tanult.

– Három évtizednyi hivatásos katonai és hatévnyi műveleti tartalékos szolgálat van mögöttem. Kezdetől jól éreztem magam a katonai pályán.

Nekem sikerült egy alakulathoz végigjárni az utat az alegységparancsnoktól a törzsfőnöki (parancsnokhelyettesi) szintig.

A Honvéd Nyugdíjas Klubba már magam is készültem, hiszen beosztásomnál fogva már segítettem a munkájukat. A helyőrség 2004. évi felszámolásakor a csapattörténeti emlékszoba, a honvéd emlékhelyek akkor meglévő részeinek kezelésére kapott lehetőséget Szabadszállás és a klubunk. Időközben sikerült teljessé tenni a temetőkerbéli honvéd emlékhelyet, elkészült a katonák emlékét őrző jelfa mellé a polgári dolgozók jelfája is.

Haditechnika-történettel, a magyar harckocsi-, gépkocsi- és kerekesharcjármű-fejlesztés történetével kezdtem el foglalkozni, ezt követte az 1848/49-es szabadságharc, a Nagy Háború és a doni tragédia eseményei iránti érdeklődés. Sikerült számos saját vagy közös ötletet megvalósítani, köztük van a 145. harckocsidandár emlékszobája, a Bem-emléktábla és az 1848-as honvéd emlékmű, valamint a gyűjtemény rendezése. Az egykori csapattörténeti emlékszobát ma már a Hunyadi Mátyás Helyőrségi Gyűjtemény elnevezés illeti.

GULYÁS SÁNDOR, BAON.HU

FOTÓ: FÁBIÁN KRISZTIÁN

Közös felelősség a jövőért

A Szövetség egyesületi tagságának átlagéletkora elkerülhetetlenül szükségessé teszi a közeljövőbe történő előretekintést, a tennivalók számbavételét. Ez annak a felelősségét hordozza magában, hogy a Szövetség néhány év múlva hány egyesületből áll, közösségeikbe hány tag tartozik majd.

A jelenlegi helyzet kialakulásához hozzájárult, hogy tíz évig nem volt nyugdíjazás, tehát megszakadt az egyesületek folyamatos utánpótlását képező, aktív szolgálatot befejező katonák egyesületekhez történő jelentkezése, csatlakozása.

El kellene kerülni, hogy ugyan egész más okból, de a kilencvenes évek elejéhez hasonlóan a katonanemzedékek közötti kapcsolatépítést újra kelljen kezdeni. Azoknak az éveknek a tapasztalatai megmutatták, hogy az eltérő körülmények között szolgálókat az életkori különbségek ellenére összeköti a haza iránti elkötelezettség, a katonai hivatás.

Többször írtunk, beszéltünk már arról, hogy e tekintetben a Szövetség, a régiók és az egyesületek részéről milyen megoldásokat keressünk, milyen úton induljunk el.

A jövő eredményes útkeresése csak a Szövetség aktív közreműködésével képzelhető el, ebben nem maradhatnak magukra a régióvezetők, egyesületi elnökök. A felelősséget átértékelve az elmúlt években a témáról író szerzők több lehetséges utat, megoldást vázoltak fel, de az úton való elindulás jelei igazából még nem mutatkoznak, melyben bizonyára közrejátszott a sok kötöttséget magában hordozó vírusos időszak is. Az aktív katonákat ebben az időszakban a vírus terjedésének megakadályozása (fertőtlenítés, oltások szervezése) kötötte le, a nyugállományúak egyesületeibe tartozók pedig egymástól is elzárva élték a mindennapjaikat.

Mint már többször leírták, más elképzelések, megoldások lehetségesek azokban a helyőrségekben, ahol vannak katonai szervezetek, és mások ott, ahol a honvédelmet ma már csak a nyugállományúak

egyesületei és azok tagjai képviselik, jelenítik meg

Azokban a helyőrségekben, ahol katonai szervezetek vannak, érdemes lenne gondolkodni a tényleges állományúak BEOSZ-csoportjai létrehozásán, melyek lazán kapcsolódhatnak a helyben működő nyugállományúak egyesületéhez. Vezetőjük állandó meghívottként részt vehetne a nyugállományú-egyesületek elnökségi ülésein, a csoport pedig az általuk érdeklődésre tartó egyesületi rendezvényeken, egyébként pedig az egyesület támogatásával szervezhetnék a korosztályuk, családjuk és gyermekeik igényeinek megfelelő programokat.

Az egykori helyőrségekben, illetve településeken, ahol tehát a katonát a nyugállományú-egyesületek, illetve tagjaik jelenítik meg, az egyesületek utánpótlását a helyben letelepedett, a katonai szolgálatukra jó emlékekkel visszagondoló volt sorkatonák képezhetik. Tudjuk, hogy több helyőrségben a volt sorkatonák saját kezdeményezésre megszervezik a település sorkatonai találkozóját. Akik pedig jó emlékekkel gondolnak vissza parancsnokaikra, a velük egy időben szolgáló sorkatonatársakra, valószínűleg egy hívó szóra a

helyi egyesület tagjai lennének. A kérdést a jövőért érzett felelősséggel többször végiggondolva, én a fent vázoltakat látom megoldásnak arra, hogy a Szövetségnek, az egyesületeknek legyen jövője, hosszabb távon is fennmaradjanak, működjenek.

A fenti megoldások megvalósítása csak a BEOSZ vezetőinek aktív közreműködésével jöhet létre. A katonai szervezetek vezetőivel való találkozások, a BEOSZ-csoportok létrehozásáról történő megbeszélések, a honvédelmi miniszter egyetértése, támogatása mellett csak a Szövetség valamelyik vezetőjének részvételével képzelhetők el.

A katonai szervezetek nélkül maradt helyőrségekben pedig a helyben letelepedett sorkatonák megszólítása, az érintett polgármesterekkel történő megbeszélések szintén nem képzelhetők el a Szövetség vezetőinek részvétele nélkül.

Mindezek megvalósításához alapvető technikai feltételek is hozzátartoznak. Nevezetesen: az egyesületnek legyen irodája, ahol a tagok problémáikkal felkereshetik a vezetőket, rendelkezzenek a rendezvények, a közösségi programok megtartásához és a bajtársakkal, barátokkal történő találkozásokhoz szükséges helyiséggel, melyeknek a biztosításához szintén elkerülhetetlen a BEOSZ vezetőinek közreműködése, támogatása.

Meg vagyok győződve arról, hogy a BEOSZ vezetői fenn akarják tartani Szövetségünket, a katonanemzedékek összefogását, a haza és a honvédelem katonaközösség általi megjelenítését, a helyi közösségek erősítését. Ez feltételként képezi a haza, a honvédelem iránti elkötelezettség erősítésének, a katonahagyományok őrzésének, ápolásának, a katonanemzedékek közötti kapcsolatokat őrzésének. A régióvezetők, egyesületi elnökök erre csak a Szövetség vezetőinek aktív támogatása, személyes közreműködése mellett lesznek képesek.

PINTÉR FERENC NY. EZREDES

BRINGABULI

Az európai mobilitási hetet záró budapesti, XIII. kerületi, „Maradj egészséges, közlekedj fenntarthatóan!” elnevezésű programhoz csatlakozott a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület is. A közbiztonsági pályázaton elnyert pénzből, a kerületi öt helyszínből kettőt a Balassi a kerületi „Lokálpatriótákkal” közösen működtetett. Csigá Gergely alpolgármester köszönetét fejezte ki mindkét egyesületnek azért is, hogy immár 10. alkalommal vesznek részt e rendezvény megszervezésében, lebonyolításában. Ezt követően Erdős László ny. ezredes, a BEOSZ ügyvivője, a „Balassi” tagja vezetésével egy kis kerékpározásra is sor került. Jó buli volt!

E. L.

Országjáró dalárda ismét „csendben”

A Marcali Bajtársi Dalárda tagjaiként idén nyáron tarthattuk meg a Covid utáni első próbánkat, majd októberig huszonöt fellépésig meg sem álltunk. Turnénk néhány részletének felvillantása előtt azonban említsük meg: bár elmaradtak a próbáink, el a fellépéseink, igyekeztünk átszervezni közösségi életünket. Egyik tagunk „Dalárda” névvel új facebook-csoportot hozott létre, s mivel minden évben új katonadalcsokrot tanulunk be, most a közösségi oldalt is segítségül hívtuk a dalok felkutatásához.

Elérkezett tehát a június, folyamatosan érkeztek a felkérések, így mielőbb el kellett érünk a járvány előtti előadói szintet. Ez sikerült. Beindult az élet, mindjárt

országjárásunk elején Zalaapátiba új katonadalcsokorral és a vendéglátóinknak külön írt dallal érkezünk. Falunapon, szüreti fesztiválon, borünnepen, idősek napi programon, honvédelmi napon,

közösségi ház avatásán, településről elszármazottak napján, öszköszöntőn, nyugdíjasok napján, a kemence és az új kenyér ünnepén, gesztenyefesztiválon, kegyeleti napon daloltunk, köszöntöttük egyesületünket megalakulásának 60. évfordulóján. A programok mellett szakítottunk időt egy nagy családi kirándulásra is.

Most egy hónap felkészülés elé nézünk, a karácsonyi műsorunkat készítjük elő... Itt félbe-harmadába hagyom beszámolómat. A dalárda az egyre súlyosbodó Covid-járvány miatt úgy döntött, hogy a próbákat bizonytalan ideig felfüggeszti és az ez évre lekötött fellépéseit lemondja...

(Archív fotóink Badacsonytomajon és Zalaapátiban készültek.)

KÖRÖSI ANDRÁS

Ezüstfény a pódiumon

Bár a BEOSZ háza tájának népszerű énekkarai fellélegezhetnek a Covid zárolta napok megszűntével, nagyszabású turnéban nem mindenki reménykedhetett. Az örömeleklés persze nem maradhatott el. A szentendrei Kossuth

Lajos Nyugdíjas Klub működésének 17. évében járó Ezüstoffény Együttese a próbamentes hetek-hónapok után Székesfehérváron, a XIII. Katonánóta és Katonadal Bemutatón vett részt a Fejér Megyei Honvéd Nyugállományúak Szé-

kesfehérvári Klubjának meghívására. FB-oldalukon írták: jó volt újra együtt lenni a régi barátokkal. A pandémia alatt nem volt lehetőség a gyakorlásra, de a csoportok hozták a színvonalas előadásokat. Az együttes a bemutatón való szerepléséért emléklapot kapott a MH KIKNYP 3. Hadkiegészítő és Törzsvédelmi Központ parancsnokától.

Közösségi oldalukon másutt pedig az olvasható, hogy két év után újra megtartották a Sárgul már a kukoricaszár című magyarnóta-estet Szentendrén, a Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár Színháztermében. A programot a Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub rendezte, a műsort a klub „nótáskapitánya”, Kapi Gábor szerkesztette. Fantasztikus előadás, múlni nem akaró vastaps... „Tavasszal folytatjuk.”

(SZENTENDREI FOTÓ: EGYESÜLETI ARCHÍV)

BH-HÍR

Régi hagyomány, új módi

Az MH Légi Vezetési és Irányítási Központ, valamint az MH 54. Veszprém Radarezred integrációjából, 2020 augusztusában létrejött MH Légi Műveleti Vezetési és Irányítási Központ részére Áder János köztársasági elnök csapatzászlót adományozott, melyet ünnepség keretében Kun Szabó István vezérőrnagy, a Köztársasági Elnöki Hivatal Honvédelmi Irodájának vezetője, főhadsegéd adott át a parancsnoknak, Berec Zoltán dandártábornoknak. A napi hírekből ismeretes, hogy első alkalommal zajlott le régi hagyományokat idéző új szabályzók szerinti csapatzászló-adományozás. Hasonló átadásokat megért olvasóinkat bizonyára érdekli néhány részlet a 2021. augusztusi honvédelmi miniszteri rendelet mellékletéből.

A zászlót, amelynek kelméje még csak néhány szeggel van a zászlórúdra erősítve és köré csavarva, egy altiszt (vagy az adományozó képviselője) tartja, akitől azt a zászlóvivők, valamint az őket kísérő díszszakasz csöndben átveszi és a felsorakozott (al)egység arcvonala elé viszi.

Ha a HM Tábor Lelkeszi Szolgálat köz-

reműködésével történik az adományozás, akkor a zászló megáldása következik, amelynek során a zászlótartó fél térdre ereszkedve tartja a zászlót, a karddal felszerelték annak jeléül, hogy a zászló oltalmára és védelmére készek, kardot rántanak, a többiek pedig tiszteletadást teljesítenek.

A zászlókíséret, továbbá valamennyi tiszti, századonként (vagy szakaszonként) minden altiszti és legénységi rendfokozatból egy-egy, illetve egy rendfokozat nélküli katona kivonul, és a kint, az

arcvonal előtt álló asztalhoz megy, amelyre a zászló szögelésének megerősítésére szükséges eszközök ki vannak készítve.

Ha a HM Tábori Lelkeszi Szolgálat közreműködésével történik az adományozás, akkor először a lelkész(ek) 3-3 szeget ver(nek) a zászlórúdba. Ezt követően az (al)egység parancsnoka egyet a Szent Koro-

na, egyet a honvédség főparancsnoka és egyet az (al)egység nevében, utána pedig a jelen lévő meghívott vendégek, a tisztek rendfokozat és rangidő sorrendjében, végül pedig az előírás szerint kiválasztott altisztek és a legénység al egységeik, illetve rendfokozat és rangidő sorrendjében egyet-egyet.

(Forrás: honvedelem.hu, kozlonyok.hu, vaol.hu.)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

FOTÓ: PESTHY MÁRTON, NAPLÓ

Zenei körkép a RaM-ban

A RaM Színházban „Zenei körkép” címmel közös műsoros estet adott a Balassi Kórus és a Kispesti Obsitos Fúvószenekar. Pontosabban, adhatott, és nem is akárhog. A XIII. kerületi önkormányzat ugyanis pályázatot írt ki a RaM színháztermének igénybevételére, amelyet a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület megnyert. Kórusunk és a zenekar külön-külön készült a saját műsorára, de két jó hangulatú közös próbát is tartottunk Kispesten, a zenekar otthonában, hiszen a műsornak közös produkció is része volt.

A RaM-ban a „Balassi” kezdte a műsort, a magyar és erdélyi népdalok után négy szóló következett, majd a kórus két dalfeldolgozással folytatta, miközben éneklésre bírtuk a nézőket is. A műsor második felében a Kispesti Obsitos Fúvószenekar világszerte kedvelt filmzenei átiratokkal szórakoztatta a nagyjérdeműt.

Befejezésként a kórus és a zenekar közösen adta elő Verdi Nabuccójának rabszolgakórusát, majd az 1492 – A Paradicsom meghódítása című filmből Vangelis dalát. A mintegy 250 fős hálás közönség tapsát a két együttes ráadással, a Híd a Kwai folyón című film dallamaival köszönte meg.

(A „Balassi” honlapján e tudósítás írása után jelent meg a hír: a kórus megbecsült tagja, Gyulai Erzsébet életének 85. évében, hosszas betegség után elhunyt. Aranykoszorús magyarnóta-énekes volt, a kórus felvételei is őrzik hangját. Munkásságáért honvédelmi miniszteri elismerésben részesült, Dankó Pista-életműdíjat is kapott. A szerk.)

EMZÉ

FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

Barátság, hála, tisztelet

Kurucz Zoltán vezérőrnagy, az egykori HVK mozgósítási és hadkiegészítési csoportfőnöke 1989-ben köszönt el tőlünk. Akkor ment nyugdíjba. Már akkor túlszolgált. Szerettük, mert jó főnökünk volt. Voltak, akikben a végtelenségig megbízott. Néhányunkat külön is megtisztelt a bizalmával. Helyette is eljártunk ügyekben, tudta, hogy minden rendben lesz. A nyugdíjas évek alatt is tartottuk a kapcsolatot. Többször meglátogattuk. Aztán is, hogy Hajdúszoboszlóra, a szülővárosába költözött. De meglátogattuk akkor is, amikor a felesége halála után beköltözött az időotthonba.

Háromunkat, Kelemen József ny. altábornagyot, a BEOSZ tiszteletbeli elnökét, aki anno a helyettese volt, Magócsi Zoltán ny. ezredest, a BEOSZ ügyvivőjét, a volt „Kieg” osztályvezetőt és engem, e sorok íróját, a BEOSZ ügyvivőjét, aki a tervező (törzsfőnökének is csúfolt) fő-

tisztje voltam, rendszeresen hívott látogatóba. Sokat beszélgettünk, mindig várt bennünket. A Covid sem volt velünk, no és az egyéb elfoglaltságaink sem. Hogy hárman, egy időben legyünk szabadok, és mindegyikünk el tudjon menni hozzá?

Pedig az idő nagyon halad, és nem csak neki, aki már 93 éves.

(A megszűnő otthon helyett egy másikba kellett költöznie... – írtam ide eredetileg, de másképp kellett folytatnom, mert jó hírt kaptam: az otthonból visszaköltözött a lányához, így családja körében töltheti idejét.)

Sok-sok egyeztetés után útnak eredhettünk azon a hétvégén. Fontos dolog a bajtársi szellem, a lojalitás, a beosztott és a főnök egymás iránti kölcsönös tisztelete. Erre egyik példa a mi esetünk. A hálás tekintet mindent megért. Nekünk, látogatóknak is jó volt ez a találkozás. Útközben mi is sokat beszélgettünk az akkori és a mai emberi kapcsolatokról.

Barátság, hála, tisztelet. A tanulságokból van mit átvennünk és átadnunk. További jó egészséget, Zoli bácsi!

ERDŐS LÁSZLÓ NY. EZREDES

FOTÓ: KURUCZ ÁGNES

Idősek világnapjára

Szövetségünk mindennapjainak partnere, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnoksága az idősek napja alkalmából idén sem mulasztott el nyílt levélben köszönteni bennünket. Olvassuk ezúttal is a jó szívvel írt parancsnoki gondolatokat!

HÖLGYEIM ÉS URAIM! TISZTELT SZÉPKORÚ BARÁTAIM!

Beköszöntött az október, az év egyik legszebb, legváltozatosabb hónapja. Az esztendő folyamán megtermelt természeti javakat betakarítottuk, leszüreteltük és eltettük a „szűkebb” időkre. Ebben az időszakban az élővilág színei legváltozatosabb formájukat mutatva zöldből aranyárgába fordulnak, az indián nyár és az őszi szomorkás esők időszaka váltják egymást. Mintha a természet rendje életünkben is megmutatkozna, és minden lépésünkre visszatekinthetnénk.

Nem lehet véletlen, hogy az ENSZ kezdeményezésére 1991 óta minden év október 1-jén ünnepeljük a szépkorúakat, megköszönve azt az áldozatos munkát és elhivatottságot, mellyel megalapozták utódaik életét

mind a család vonatkozásában, mind az élet más területein.

A Magyar Honvédség gondoskodási körébe több mint húszezer 65 év feletti nyugállományú katona, honvédségi nyugdíjas és özvegy tartozik. Számukra az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokságon keresztül biztosított a honvédségi üdültetés, az egészségügyi ellátás és a segélyezés lehetősége is, így munkánk során nap mint nap együttműködünk Önökkel.

Öröm számomra, hogy az év folyamán több honvédelmi miniszteri fórumon találkozhattunk Önökkel, beszélgethettünk, tapasztalataikat meghallgathattuk, válaszolhattunk a kérdéseikre. Az elmúlt év végétől az Önök hiteles tájékoztatása érdekében negyedévente jelenik meg az Obsitos magazin, melyben szervezetünk is állandó rovattal jelentkezik, cikkeinkben írunk a gondoskodás különböző formáiról, részt veszünk az újság terjesztésében is.

Az elmúlt év eseményei közül egyet kiemelnék, mert nagy élményt jelen-

tett mindannyiunknak, hogy augusztus utolsó hétvégén Önök és hozzátartozóik kiemelt vendégei lehettek a kecskeméti Nemzetközi Repülőnap és Haditechnikai Bemutató programjainak.

Talán már többen értesültek Önök közül arról, hogy a területi katonai igazgatás szervezete átalakult a tavasz folyamán: az országban hét központ mellett húsz irodánk jött létre. Feladattrendszerünk egységességét kifejezve – az Önök szívéhez is közelebb álló névvel – a fővárosban és minden megyeszékhelyen hadkiegészítő és toborzóirodaként/központként várjuk ügyfeleinket.

Biztos vagyok abban, hogy a jövőben is sok közös sikernek örvendhetünk, segíthetjük Önöket közvetlenül, valamint közvetve is a velünk együttműködő honvédségi nyugdíjas-szervezeteken keresztül, amelyek a pandémia alatt is segítettek minket feladataink végrehajtásában.

Ezt a segítséget megköszönve kívánok a Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokságának személyi állománya nevében jó egészséget és sok örömet szeretteik és tisztelőik körében.

SZÜCS IMRE EZREDES, PARANCSNOK

Nem múlnak ők el

November eleje, a mindenszentek, a halottak napja az emlékezésé, amikor egy pillanatra megállunk, és azokra gondolunk, akik már nincsenek közöttünk. Juhász Gyula szavait idézve: „Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, / Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”

A temetők megtelnek az emlékezés virágjaival, a gyertyák fényei világítják meg szeretteink sírjait. Csend van most is, pedig rengetegen vannak a temetőkben, hisz nincs olyan család, amelynek nem kell gyertyát gyújtania. Ahogy nemrég elhangzott egy halottak napi emlékezésen: ezekben a napokban mindannyian hitünk és szívünk szava szerint megidézzük halottaink emlékét, gyertyát gyújtunk mindazokért, akikkel éveken, évtizedeken át jóban és rosszban, örömben és bánatban osztoztunk. Mindazokért, akik családtagként,

szülőként vagy nagyszülőként, gyermekként, barátként támaszt nyújtottak számunkra, reményt és hitet adtak nekünk, akik az életünk fontos részeként, felejtethetetlen személyekként kísérték minket utunkon.

Így van ez a mostani, a halálról, az elmúlásról szinte csak statisztikai mutatókban megjelenő értesítésekkel teli világban is. A már több mint másfél éve tartó világjárvány áldozatai még közelebb hozták az elmúlás tragédiáját. Ahogy, sajnos, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségénél is, ahol több barát, elnökségi tag, tagszervezeti vezető, egyesületi tag életét követelte a járvány következtében megjelenő betegség, de sokan nem lehetnek itt, akik balesetben, vagy betegség következtében távoztak közülünk.

A Szövetség elnöksége tisztelettel emlékezik halottainkra, emléküket kegyelettel megőrizzük!

OPERATÍV ELNÖKSÉG

A pipacs napja

November 11., 11 óra 11 perc... Ma már szinte természetes, hogy Szövetségünk és tagszervezetei csatlakoznak a Krajczáros Alapítvány önkéntesei által immár tizenkét éve szervezett nemzetközi gyertyagyújtási akcióhoz. A nap és az időpont nem véletlen: az első világháborút lezáró compiègne-i fegyverszüneti egyezményt az antanthatalmak, valamint a Német Birodalom képviselői 1918. november 11-én írták alá. A szerződést ugyan nem sokkal hajnali 5 óra után szignálták, de a megegyezés értelmében a fegyvernagyvás 11 órakor, vagyis a „tizenegyedik hónap tizenegyedik napjának tizenegyedik órájában” lépett életbe.

Az emléknap egyik jelképe a vér színét szimbolizáló pipacs, ezért a „pipacs napja” elnevezés is ismert Magyarországon.

A BEOSZ elnöksége idén is Budapest XII. kerületében, a városmajori Tábori vadászok emlékművénél (Kisfaludi Strobl Zsigmond alkotásánál)

ráta le tiszteletét. A megemlékezésen Németh István ny. ezredes, a Krajczáros Alapítvány kuratóriumának elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd Hazuga Károly ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke mondta el emlékező gondolatait. Jákob János dandártábornok, protestáns tábori püspök imát mondott az elhunytakért, a koszorúk, mécsesek elhelyezése után a Magyar Takarodóval zárult a megemlékezés.

A városmajori gyertyagyújtási akcióval egy időben a fővárosi, XIII. kerületi Csángó lakótelepen lévő világháborús emlékműnél civil szervezetek, köztük a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület képviselői emlékeztek az elesett katonákra.

BH-ÖSSZEFOGLALÓ,
SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ÖRNAGY
FOTÓ: SZ. Zs., BBBE

Rehabilitáció – (had)történeti alulnézetben

Könyvet tartok a kezemben. Gondozója, a Zrínyi Kiadó úgy harminc évvel ezelőtti könyvkínáló reklámszövege ugrik be: nem tudja letenni... Most így vagyok ezzel a kötettel. A katonaegészségügy szerepe a rehabilitáció 20. és 21. századi fejlődésében címmel látott napvilágot, dr. Weinhofer Judit, a Magyar Honvédség Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézetének osztályvezető (PhD) főorvosa jegyzi. Mondhatnám, még nyomdászágú. Csupa tragédia, csupa szeretet. Csupa (had)történelem, csupa grádics, amit az orvostudomány, a katonaeorvoslás bejárat. Csupa tévútról kézen fogva visszatérítő gondolat, csupa együttérzés.

Olvasom, az emberiség története háborúk története. A háborús sérülések, a harcokat kísérő fertőző és egyéb betegségek leküzdése mindig új és új kihívást jelentett az orvostudomány, ezen belül a katonaegészségügy és a rehabilitáció számára is. Tovább lapozva elidőzhethetnénk a legkülönfélébb korokban lezajlott fegyveres csetepatéknál, a gyógyító emberek legkülönfélébb helyzetekben folytatott harctéri ellátási küzdelmeinél, az életben maradtak képekkel itt nem illusztrálható utókezelésénél, a testfunkciók, a társadalomba való visszailleszkedés elősegítésének lehetséges irányainál. Remélhetőleg, megteszi ezt majd a kedves olvasó.

Olvasom, hosszú az út, amit az emberiség a „Taigetosz-jelenségtől” a rehabilitációig megtett. Ez az út igen rövidnek látszik a szerző intézetének mindennapi kezelésein. Elég óhatatlanul meghallani az elektroterápiás készülékek alkalmazásának függönyökkel elválasztott valóságának drámáit, a súlyos műtétek előtt álló „Feri bácsiba” lelket öntő asszisztens kitarotán ismételtetett monológját, elég végignézni egy alkalmi „filmet”, amint egy team próbál kézi-szerszámokkal beállítani mindkét lábra való műlábat, szakszerűen koordinálni reménykedve várt első lépéseket.

Olvasom, a rehabilitációnak vannak legendába illő epizódjai. A középkori lovagé, a „vaskezü” Götze, aki harc közben elvesztette jobb kezét, de nomen est omen, vasból kovácsolt, kilincsmechanizmussal működő protézisének ujjait képes volt behajlítani, öklét bezárni, tudott pajzsot, kardot fogni, harcolni. „A vaskezü” neve – áll a könyvben – re-

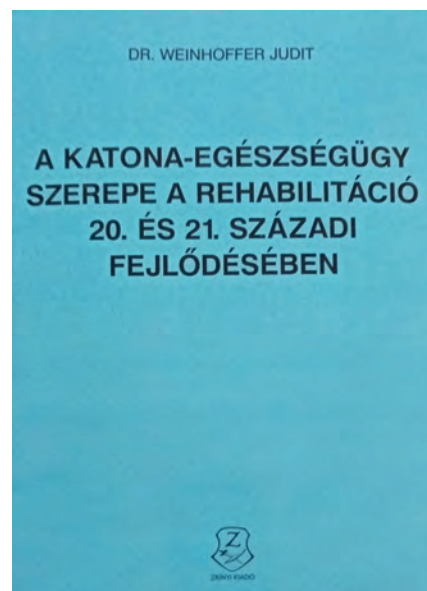

Dr. Weinhofer Judit, az MH Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézetnek osztályvezető főorvosa.

mekművű protézise híján bizonyára nem maradt volna fenn, igaz, Goethe róla írt drámája is segített ezen. Azután legendának itt van a Hévízi-tóé, a honvédségi intézmény rehabilitációs mindennapjait is szolgáló híres-neves meleg gyógyvízé. A Balatonnal egyidős, tőzegmedrű tóé, ami „nem úgy, és nem akkor keletkezett”... Pannónia szülötte, I., avagy Nagy Theodosius, a Római Birodalom utolsó egyeduralkodója béna gyermek volt, kihez hadvezér apja keresztény dajkát szegődttetett. A dada gyógyítástért Szűz Máriához fohászkodott, esdeklése meghallgattatott, s ott, a hatszázötven évvel későbbi Ady Endre–Kossuth Lajos–Széchenyi utcák háromszögében forrás fakadt, melyben a gyermek mindennap megfürdött, és életerős ifjúvá, a kereszténységet birodalmában államvallássá tevő császárrá cseperedett. Csodás forrás ide, szakszerű eredettörténet oda, császári kórisme írásos nyoma nem maradt ránk, annál inkább a második világháború előtti időkben néhány saroknyival odébb épült Zrínyi Miklós Honvédtiszt Gyógyház némely hivatalos irata, meg az 1945-öt követő évek hol elkieserítő jövőképéről, hol pedig szak-

mai bravúrajairól, a mai honvédségi intézet kialakulásáról szóló hírek. A legenda is folytatódott a Heine-Medin-kórban megbetegedettek, ahogy mi ismerjük, a gyermekbénulás kint-keservet hozó hatásától szenvedők orvosi felkarolása „képében”.

„Az MH Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézet hosszú évtizedek után, 2000-ben az országban elsőként vállalta – 6, majd 12 ágyon – e betegek folyamatos rehabilitációs kezelését... Három betegem rövid élettörténetét ismertetem, akik gyermekbénulás-betegség következményei ellenére teljes életet élnek” – írja a szerző. Ezt hogy érhették el? Hogy a régi korok katonasérültjeinek rehabilitációja, a „legújabb kori” háborúk, a terrorizmus (utó)hatásai, a katonák lelkét emésztő legújabb szindrómák, a High-Tech segédeszköz-ellátás, a bajban lévők befogadása, elfogadása, életük minőségének középpontba állítása mit követel(t) meg a társadalomtól, tőlünk, mit az orvostól, minden más rehabilitációs szakembertől? A kötet laikusoknak érdekfeszítő, orvosoknak, rehabilitációs szakembereknek tanulságos részleteit

ehelyütt nem ismertethetjük. A válasszokért vegyék kezükbe dr. Weinhofer Judit könyvét, s meglátják, ama zrínyis reklámszöveg máig hat, nem tudják letenni...

M. T. Gy.

Debreceni névadó hévízi fotón

A Hadtudományban, a Magyar Hadtudományi Társaság és az MTA Hadtudományi Bizottságának folyóiratában a főszerkesztő, dr. Hausner Gábor alezredes jóvoltából bukkantunk egy évszázados érdekességre. Hévízen lelt rá Sebők András díszpolgár magányújteményében a Gróf Zrínyi Miklós m. kir. Honvédtiszt Gyógyház vendéglőjére, melyből – és két szerzőtársával együtt végzett kutatásokból – tárja elénk az 1933–1944 közötti, a nyitástól a bezárásig tartó időszak csoportképeit és bejegyzéseit, a mai hévízi honvédségi rehabilitációs intézet elődjének epizódjait. Az utolsó bejegyzések egyike éppenséggel a debreceni honvéd középiskola és kollégium névadójáról szól.

„Szent Kereszthegyi Kratochvil Károly ny. m. kir. honvéd altábornagy, a Mária Terézia Rend lovagja, az első világháborúban a nagyváradi 4. honvéd gy. ezred és a m. kir. 39. honv. gy. dandár parancsnoka, 1918/19 – a románok ellen a Székely Hadosztály megszervezője és ennek, valamint Erdély katonai

parancsnoka, 1920-ban a román haditörvényszék által »a román állam biztonsága és védő képessége ellen elkövetett bűntettel« vádolva 8 hónapig volt román börtönben és pedig, Brassó, Kolozsvár, Nagyváradon és Szamosújvárt elzárva, feleségével, sz. brassai Izay Boriskával 1944 szeptemberében Hévíz egy győ-

nyörű és remekül vezetett békeszigeten tartózkodott.”

(A vendéglőjébéli csoportképen, dr. Balla Tibor hadtörténésznek köszönhetően közölhetjük, a felső sorban jobbról a negyediként, sapkában látható az akkor már 75 éves Kratochvil Károly.)

BH-INFORMÁCIÓ

Kecső: méltó emlék

A régi katonadal két sora díszíti azt a hősi emlékművet, melyet szeptemberben avattak fel a felvidéki Kecsőben. Ez a kis gömői település, mely alig néhány száz méterre található a magyar–szlovák határ túloldalán, eddig nem rendelkezett a két világháborúban elesett helyi katonák tiszteletére emelt emlékhellyel. E sorok írója fogalmazta meg néhány évvel ezelőtt, hogy Kecsőben is méltó emléket kell állítani azon hős katonáknak, akik a legdrágábbat, az életüket áldozták a hon védelmében.

A megvalósításhoz szükséges kutatómunka, az elesettek neveinek felkutatása lezárult, a műszaki kivitelezéshez Lőrincz Gyula, Kecső polgármestere és a Kazincbarcikai Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület áldozatkész tagsága járult hozzá.

Az emlékmű felavatására a kecsői evangélikus templom kertjében, nagyszámú érdeklődő jelenlétében került sor, a helyi lakosokon és számos magyarországi vendégen kívül megtisztelte jelenlétével az eseményt Papp Ferenc ezredes, a HM Katonai Emlékezet és Hadisírgondozó Igazgatóság igazgatója, ott volt Rácz Mihály (BEOSZ), Gereben András (HTBKOKSZ) és Ipacs József (HONSZ) ny. ezredes, felléptek a helyi magyar tannyelvű óvoda és alapiskola tanulói is. Az ünnepség ökumenikus istentisztelettel ért véget.

DR. LŐRINCZ ÁRPÁD HELYTÖRTÉNÉSZ, KECSŐ

FOTÓ: KIRÁLY ZOLTÁN

Nagyapám emlékére

Hírlevelünk korábbi számában közöltünk tudósítást a magyar vasút-történet súlyos, tíz katona halálát okozó herendi tragédiájának évfordulójáról. Írásunk kapcsán az egyik túlélő unokája, a debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium növendéke jutatta el gondolatait szerkesztőségünkbe. Íme.

Hogy miért is fontos az emlékezés? Úgy érzem, ez a belső érzés munkálkodott bennem mindig, amikor a Nagyapám történeteit hallgattam órákon át, töretlen figyelemmel és kíváncsisággal. A több száz, talán inkább ezer érdekes epizód közül ezek a katonatörténetek keltek fel leginkább az érdeklődésemet. Nem számított, hogy ezek saját vagy továbbadott élmények, vagy még régebből valók, az első, a második világháborút megjárt Ősök ránk maradt szellemi hagyatécai... Én akkor is hallgattam, és vártam, hogy mi is történt? Szerettem volna, ha sose ér véget a mesélés.

Számomra legnagyobb súlyú történet a herendi vasúti baleset volt. Papa büszke volt arra, hogy az akkori időkben katona lehetett. Megtiszteltetésnek érezte, mert így bejárhatta az országot, ami nagy dolog volt egy falusi ember számára. Akkoriban társadalmi elvárás is volt az, hogy az ember megfeleljen katonának, mert így hozzá mertek adni egy leányt feleségül, és később bátran alkalmazták a munkában. Talán tudja mindenki, hogy 1969. január 31-én, a reggeli órákban következett be a tragédia. Nagyapám, Balogh Zsigmond az éjszakai szolgálat-

teljesítés után a három, személyszállításra kialakított vasúti kocsi közül a középsőben aludt. A következő emléke már február 13-án, a kórházi ágyon való ébredés volt.

A kórházban az orvosoktól és a sebesültektől sok információt szerzett a baleset részleteiről. Tőlük tudta meg, hogy ő kirepült a kocsiból a szántóföldre, ahol később utolsóként találták meg. Nagyon súlyos sérülésekkel szállították kórházba: agyzúzódás, nyakcsigolya-, borda-, végtágtörés és kómába esés. Az ébredés után begipszelték, amit augusztusig viselnie kellett.

Három helyen, a veszprémi, a berettyóújfalui, és az akkori nevén a budapesti központi katonai kórházban kezelték. A kóma és a lábadozás alatt szinte mindenki lemondott róla, de Ő talpra állt, mert tudta, hogy célja és feladata van az életében. Munkahelyet nem tudott szerezni

magának, mivel 70%-os rokkanttá nyilvánítták, ezért kénytelen volt otthon a mezőgazdaságból eltartani a családját. Most, lassan felnőtt fejjel jövök rá, hogy történhetett volna máshogy is, de nem így lett, ugyanis született három gyermeke és hét unokája, akiknek próbálta átadni minden tudását, ezzel az élete fő célját is teljesítette.

A katasztrófa ötvenedik évfordulójára még Papával együtt tudtunk eljutni a helyszínre, ahol az annyi éve megélt emlékek, a feltörő érzelmek nagyon meghatották és megrendítették. Egy évre rá, az újabb évfordulón Papa sajnós a betegsége miatt nem tudott velünk lenni, amit nagyon sajnált, és érdeklődéssel hallgatta beszámolómat.

A koronavírus miatt megtartottuk a távolságot a nagyszüleimtől, de ez sem volt elég: 2021 márciusában újabb kétételes küzdelem várt rá. Már nem tudott győzni, 24-én útja a Földön véget ért, a mennyei Hadak útjára lépett, ahol már várták régi bajtársai, szerettei, a Lenti-ben vele szolgáló, fiatalon hősi halált halt katonatársai. Emléküket egész életében vigyázva őrizte még azokban az időkben is, amikor a történelekről nem lehetett beszélni. Vele – tudomásom szerint – a herendi vasúti baleset utolsó túlélője távozott el az élők sorából.

(Az 50. évfordulón készült képen balról Balogh Patrik Zsigmond, Balogh Zsigmond, a nagyapa, Balogh Bence Hunor, a szerző öccse és Balogh Zsigmond, az édesapa látható.)

BALOGH PATRIK ZSIGMOND

Szomszédolás

A ZIRIDAVA, a Tartalékos és Nyugállományú Katonák Nemzeti Szövetségének aradi szervezete baráti szomszédolásra hívta meg a Szegedi Bajtársi Klub Közhasznú Szervezetet, valamint a békéscsabai Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományúak Klubját. A magyar vendégeket Sandu Crisan tartalékos ezredes, az aradi szervezet vezetője és Gerofita Popa asszony, a megyei közgyűlés képviselője köszöntötte, majd a világosi Bohus-kastélyban egyebek mellett megtekintették a helytörténeti múzeumot és azt a szobát, amelyben látható Görgei Artúr honvéd tábornok íróasztala, melyen aláírták a fegyverletételi egyezményt. Az emlékszobában hős elődeinkre emlékezve koszorút helyeztünk el, ezután felkerestük Világos várát is.

Sz. Gy., N. Z.

FOTÓ: ILLÉS ANTAL

Jubileumi díszoklevelek

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem jogelőd intézményeiben (a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán, a Kilián György Repülő Műszaki Főiskolán vagy az Egyesített Tiszti Iskolán) 50, 60 és 70 évvel ezelőtt felavatott tisztek vehették át jubileumi díszoklevelüket a Hadtudományi

és Honvédtisztképző Kar ünnepségén. Szentendrén, a Görgey-laktanyában ugyancsak ünnepélyes keretek között kapták meg jubileumi díszoklevelüket a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán 1971-ben végzett nyugállományú tisztek.

Az ünnepi eseményeken a BEOSZ-tagszervezetekbe tartozók közül is többen vehettek át jubileumi díszoklevelet.

BH-ÖSSZEFOGLALÓ, HHK.UNI-NKE.HU

Akiket a levegő ölel

A Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége (MEBSZ) megalakulásának 30. évfordulóját emléküléssel és szakmai konferenciával ünnepelte Szolnokon, az MH Békétámogató Kiképző Központban (BTTK).

A program során ismertették dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter köszöntőlevelét, melyben a tárcavezető kiemelte: a MEBSZ immár három évtizede összekötő kapocs a társadalom és a honvédség között. „A MEBSZ ugyan egy szervezet, de motorját azok jelentik, akik önzetlenül áldozzák idejüket a közösség céljaira. Önök a BEOSZ-szal, a Matasz-szal, a Honvédelmi Sportszövetséggel a hazafias és honvédelmi nevelés letéteményesei olyan helyeken is, ahol már nincs katonai alakulat.”

A résztvevők hallhatták dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy köszöntő szavait is. Az MH parancsnoka levelében méltatta azt az áldozatkész munkát, amit a szervezet tagjai évtizedek óta a magyar ejtőernyőzés ügye, a nemzetközi kapcsolatok erősítése, a honvédelmi nevelés, illetve rászoruló társaik megsegítése érdekében végeznek. Figyelemre méltó programokra is emlékeztetett: a szövetség által szervezett vándorkiállítás tovább népsze-

rűsítette az ejtőernyőzést az országos rendezvényeken, tanintézetekben, az Ifjúsági Ejtőernyős Öttusa, a nyári táborok, a járőrversenyek a pályaorientáció mellett jelentősen hozzájárultak a honvédelem eszméjének népszerűsítéséhez.

A résztvevők előadásokat is hallhattak a szervezet harminc évéről, eredményeiről, feladatairól.

Dr. Boldizsár Gábor ezredes, a HM Oktatási, Tudományszervező és Kulturális Főosztályának vezetője, a MEBSZ elnöke megköszönte a katonai vezetők, alakulatok, társadalmi szervezetek támogatását, valamint a tagság aktivitását, amelyek lehetővé tették, hogy három évtizede sikerrel teljesítik a nemzeti katonai és sportejtőernyős hagyományok ápolását, a katonai és

sportejtőernyőzés magyarországi történetének kutatását, feldolgozását.

Az ünnepi alkalmon a MEBSZ számos tagja elismerésben részesült. Az együttműködő szervezeteknek maga az „ünnepelt” is érmekeket, okleveleket adott át; a BEOSZ elnöke, Hazuga Károly ny. altábornagy és Esküdt Lajos ny. ezredes, koordinációs elnökhelyettes MEBSZ Jubileumi Arany Érdemérmeket kapott.

A rendezvény mindazok közös emlékezésével zárult, akiről a szövetség honlapján egykori bajtársuk, Nagy Ottó címünkben is felidézett verse szól...

(A „family fotón” a MEBSZ főszereplői – zászlajukra Esküdt Lajos köti fel a BEOSZ által adományozott zászlószalagot.)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ (DR. SIPOS ISTVÁN – MEBSZ.HU, ANTAL FERENC – HONVEDELEM.HU)
FOTÓ: SZOVÁTHY KINGA (HONVEDELEM.HU)

„WAT”: 70 és 15

Ünnepre készülünk: a WAT Magiszterek Védegylet, a magyar–lengyel kibernetikusok civil egyesülete tagságának alma matere, a varsói Wojskowa Akademia Techniczna idén 70 éves, az egyesületünk pedig tizenöt esztendeje alakult meg.

Az elmúlt hónapokban a vírus számunkra is megnehezítette a közösségi életet, az alma materrel folytatott rendszeres kapcsolattartást. Sajnos az elmúlt egy évben fájdalmas veszteségek is érték bennünket. Három tagtársunkat elvesztettük, köztük két volt csoportparancsnokot, Palotás Tibort és Tátrai Istvánt, valamint egyik vezetőségi tag csoporttársunkat, tradicionális juniálisaink szakácsát, a BEOSZ elnökségi tagját, régióvezetőjét, Nagy Károlyt.

Alma materünk a kibertérbe vonta vissza erőit, de örömmel hallgattuk a kibernetika kar tudományos ügyekért felelős új dékánhelyettesét, volt osztálytársunkat, aki az idei online beszámoló taggyűlésünkön mondta: az akadémia tavaly kinevezett vezetősége igyekszik az új 2021/2022-es tanévet a normál rend alapján végigvinni. Ez fontos lenne, hiszen az ilyen kerek évfordulókhoz komoly rendezvénysoro-

zat kapcsolódik, így például az Akadémia Ünnepe (november 29-i, lapzártai utáni program. A szerk.), amely a katonahallgatók napja egész Lengyelországban.

(A WAT kibernetikai karának 50. évfordulóján, egy kétnyelvű emléktábla avatásán készült tanintézeti felvételen balról: Balogh János ezredes, dr. hab. Kazimierz Worwa ny. ezredes, a kar akkori dékánja, ma a WAT rektorának helyettese és dr. hab. Mariusz Chmielewski mk. alezredes, a kar akkori katonai dékánhelyettese, ma ezredesként a lengyel Kibervédelmi Intézet parancsnokának helyettese.)

BALOGH JÁNOS EZREDES, ELNÖK

Ismét „rendszerben”

Hatvanadik születésnapját ülte szeptemberben társszervezetünk, a Budapesti Nyugállományúak Klubja. A rendezvényen részt vett dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter, a BEOSZ-t dr. Kopasz Jenő ny. dan-

dártábornok, gazdasági elnökhelyettes képviselte.

A miniszteri köszöntőben elhangzott: elismeréssel szólhatunk elődeinknek a honvédségért, a katonaságért, az országért, a nemzetért végzett áldozatos munkájáról. Sándor Zsolt vezérőrnagy, az MH parancsnokának helyettese kiemelte: a klub hatvan éve bizonyítja,

hogy elhatározott, elkötelezett emberek hihetetlen eredményeket tudnak elérni. Keszthelyi Gyula ny. mk. dandártábornok, a klub elnöke pedig azt hangsúlyozta, hogy a HM és az MHP felől érkező kérések és gesztusok nagyon fontosak, hiszen a nyugállományban lévők ismét a rendszer részeinek érezhetik magukat.

BH-INFORMÁCIÓ

Törökverő vicekapitány

A város török alóli ideiglenes felszabadításának évfordulóján emlékeztek Wathay Ferenc várkapitányra Székesfehérváron, szeptemberben. A négyszázötvenhárom éve született Wathay Ferenc egykori vicekapitány nevéhez kötődik Székesfehérvár 1601-es visszafoglalása a törököktől.

A Wathay Ferenc Bajtársi Egyesület 2011 óta minden évben megemlékezik névadójáról. Idén is a Prohászka ligetben, Wathay Ferenc szobránál katonai tiszteletadás mellett került sor a

megemlékezésre. Berdó Gábor Károly ny. százados, az egyesület elnöke felidézte a névadó életútját, az 1584-ben megkezdett katonai pályáját, szolgálata-

tainak helyszíneit, a rövid időre visszafoglalt székesfehérvári alkaptányi szolgálát, majd 1602 augusztusát, amikor a törökök 50 000 fős hadsereggel támadtak az előző ostrom óta még teljesen helyre sem állított, mintegy 3000 fős katonasággal védett várra. Wathay három súlyos sebből vérezve fogásba került, raboskodásainak egyik helyszíne éppenséggel az isztambuli Héttorony volt. Kiszabadulása után Győrben lovaskapitány, Cseszken várparancsnok volt, későbbi élete az idők homályába veszett.

Székesfehérváron 1938. május 19-én avattak szobrot a városvédő hős emlékére.

SZEKESFEHERVAR.HU, WATHAY FB-OLDAL

„Doni” évtizedek

A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség 30. évfordulójának megünneplésére szeptemberben Budapesten, a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban került sor, melyen részt vett a BEOSZ elnöke, Hazuga Károly ny. altábornagy is.

A honvédelmi miniszteri köszöntőlevelében áll: az 1991-ben a Don menti csaták túlélői, családtagjaik, a katonahősök és áldozatok özvegyei, leszármazottai alapították a közösség jogelőd szervezetét azért, hogy közös összefogással ápolják a hősök emlékét.

Az MH parancsnoka levelében pedig így fogalmazott: soha el nem felejthető emlék, amikor a Pákozd-Mészeg hegyi kápolnában eltemették a doni hadszíntérről hazaszállított ismeretlen magyar katona földi maradványait, méltó emléket állítva a doni hősöknek.

Berdó Gábor, a szövetség elnöke beszédében kiemelte: harminc éve a társadalmi változások tették lehetővé, hogy több évtizedes hallgatás után, a magyar királyi 2. honvéd hadsereg volt katonái felemelhessék a fejüket, elmondhassák igazságukat. Felidézte,

hogy számos tanulmány, könyv, kiadvány és visszaemlékezés jelent meg a szövetség támogatásával, vándorkiállításokkal pedig hitelesen mutatják be a magyar királyi 2. honvéd hadsereg harcait. Bejelentette: országos gyűjtést indítanak annak érdekében, hogy az 1993-ban kezdeményezésükre és közreműködésükkel épült Don-kanyar emlékkápolna 2023-ra teljesen megújulhasson.

(Forrás: honvedelem.hu, donibajtars FB-oldal)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

„Karcag” megszokott élete

Szerkesztőségünket olvasóink számos alkalommal tisztelik meg híreikkel. Nemrég az alábbi elektronikus levél érkezett „postaládánkba”.

Tisztelt Főszerkesztő Úr! A honvedelem.hu-n is olvastuk: nálunk, Karcagon, a városházán mutatták be a Zrínyi Kiadó Fabriczy Kováts Mihály huszár ezredeséről, városunk szülöttjéről, az amerikai függetlenségi háború hősi halottjáról megjelentetett kötetét, mégpedig a HM parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes részvételével. A könyv nagy érdeklődésre tartott számot, sokan megjelentek az eseményen. A hír kapcsán engedje meg, hogy megszokott életünkről írjak egy rövid összefoglalót. Előtte azonban megemlítem, hogy egyesületünk,

a Karcagi Nagykun Bajtársi Egyesület minden évben megemlékezik városunk híres huszár ezredeséről, részt veszünk és koszorúzunk a városi Kováts Mihály-napokon. Idén nem kerülhetett sor erre a megemlékezésre, az ismert okok miatt.

A járvány korlátozásainak megszűntével folytattuk működésünket. Augusztusban megtartottuk a januárra tervezett beszámoló taggyűlésünket, amire 130 fős tagságunkból sokan el tudtak jönni. Ez azért is örömteli, mert az átlagéletkorunk meghaladja a 73 évet. A közelmúltban sajnos három halottunk is volt, köztük a tiszteletbeli elnökünk, Bokor József ny. alezredes. A beszámolási időszakban ugyanakkor nyolcan kérték felvételüket az egyesületünkbe. Úgy véljük, híre ment hangulatos programjainknak, és annak, hogy 80, 85 éves és még idősebb kerek évfordulós társainkat mindig felkészöntjük, hagyományosan a lakásukon. Az idők világnapján megtiszteltetés érte egyesületünket: Kabai Istvánnét, gazdasági felelősünket ajándéktárgy-elismerésben részesítette a honvédelmi miniszter.

Egyesületünk anyagiakban is gyarapodott. A BEOSZ pályázatain nyert összeg egy részét fenntartásra, működésre fordítottuk, másik, jelentősebb részét pedig kirándulásra. Így jutottunk el szeptemberben ötvenöten a Duna-kanyarba. (Itt készült Török Miklósné felvétele.)

A járvány szüneteit kihasználva a megszokott egyesületi életünket éljük, betartva a korlátozó rendszabályokat, mert a legfontosabb tagságunk egészségének megőrzése.

RAB JÁNOS NY. ÖRNAGY, ELNÖK

„Kossuth-próza”

Olvasni pedig kell. Szentendrei emlékező szavakat mindenképp. Lapozgatom a „Kossuth-prózát”, a Kossuth Lajos Nyugállományú Klub fél évszázadának szép könyvbe foglalt történetét.

Hogy is volt az?

Az elnök, Horváth Jenőné, házuk táján persze Irénke írja: a 60-as évek végén, a 70-es évek végén nagyobb mérvű nyugdíjazásokra került sor a hadseregben, ekként a helyőrség tanintézeti „fellegvárában”, az 1967-től Szentendrén működő Kossuth Lajos Katonai Főiskolán. Az ekkortájt napvilágot látó paragrafusok lehetővé tették a tisztes szolgálat után nyugállományba vonult katonák klubjainak alakítását. Fél évszázada cseppet sem volt természetes szervezett közösségek alakítása. De. „Mily jó, hogy akadt vállalkozó / Megkezdődhetett a szervezési akció / Felderítették, kik jöhetnek számba / Azonnal felírták a nagy listára” – szól imígyen a kései utódokra hagyományozott versike. Na, meg az elnök asszonyi kiegészítő: a szervezést tíz lelkes „fiatal” kezdte meg 1970 őszén, s rá alig fél évre, 1971 tavaszán megalakult a Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub.

„Az alapítók közül ma már csak Győri János ny. alezredes él, aki 2021-ben töltötte be 96. életévét. Ő készítette el a megalakuló nyugdíjasklub alapító okiratát” – áll az emlékkötetben. Meg az is, hogy a névválasztás – alighanem érthető okokból – kötődött ama főiskolához, kivált, hogy a tagok többsége a 70-es és 80-as években az egykori felsőfokú katonai tanintézet nyugdíjas katonáiból és polgári alkalmazottaiból, nemkülönben családtagjaikból rekrutálódott.

Történetük immár ötödik díszes albumában így ír egy méltató. „Nagyon jó érzés volt helyőrségparancsnokként támaszkodni egy ilyen klubra, a klubtagok rendszeres és színes rendezvényeire, a nyugdíjasok összetartó erejét demonstráló klubestekre, amelyek kulturális hozzáadott értékkel bírtak, bárki is volt a vendég. Amikor még Szentendrén szolgáltam, zsúrielnöki posztot kaptam egy házi vetélkedőn, csak hát a zsúrizás tárgya volt az igazi kihívás. A klubtagok által készített savanyúságot, befőttet, süteményt, valamint lekvárt kellett elbírálni, szorgalmasan, becsületesen minden klubtag készítményét megízlelve dönten, eredményt hirdetni. Érthető, hogy napokig nem kívántam hasonló ételeket magamhoz venni.”

A klub „nemzedékeinek” mindennapjairól szóló hírekben éppúgy olvashatunk e kedves sztoriról, mint méltán kiérdemelt elismerésekről, adományozott zászlóról és zászlószalagokról, öt évtized aktivitását, összetartó és alkotóerejét tanúsító eseményekről.

Olvashatunk Hazuga Károly ny. altábornagy, BEOSZ-elnök köszöntőjéről, arról, hogy e jubiláló közösség tevékenysége túlmutat az egyesület keretein, mert a magyar katonai hagyományok ápolását célzó kulturális rendezvényeik Szentendre város egészét megszólítják, a tizenhét éve megalakult Ezüstkény Együttesük jelentős sikert ért el a katonadal-kultúra átörökítése és kutatása terén, és a klub meghatározó tagszervezetként járul hozzá a Szövetség sikereihez.

Olvashatunk a régi Helyőrségi Klub tulajdonosváltása utáni időkről, a közösségi életnek teret adó MH Altiszi Akadémia mb. parancsnoka, Frankó Imre ezredes „helyzetjelentéséről”, miszerint az alakulat vezetői rendszeres résztvevők a klub rendezvényein, a Görgei Artúrról elnevezett laktanyában tartják a klub énekkari próbáit, klubdelutánjait, közgyűléseit, jubileumi ünnepeit. S hogy el ne feledjük, olvashatunk a klub alakulatokhoz szóló mindennapi invitálásáról is. (Bizonyosság erre a honvedelem.hu-n megjelent hír: négy szentendrei alakulat képviselői helyeztek el koszorút a laktanyában álló Kossuth-szobornál szeptemberben, Kossuth Lajos születésének évfordulója alkalmából, az ünnepségen a szentendrei Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub vezetősége is elhelyezte az emlékezés virágait

névadója születésének 219. évfordulóján. A szerk.)

Olvashatunk az életének 91. évében járó klubtag, Sereg István legbensőbb gondolatairól, akárcsak egy közösség példaadó tanúságtételéről. „Feleségem 2012. szeptember 10-én váratlanul elhunyt. Ötvenhét együtt töltött év után egyedül maradtam, ami számomra gyötrelmes és felfoghatatlan volt. A klub rendezvényein csak ritkán vettem részt, az egyedüllét kezdett magánnyá válni. Ekkor vettem észre, hogy a klub tagjai egyre jobban figyelnek rám, egyre jobban segítenek engem a mindennapi életbe visszahozni. Ugyanezt tapasztaltam a családom részéről is. Nem említem meg név szerint azokat a házaspárokat és egyedülálló személyeket, akik ebben élen jártak, mert hosszú lenne a sor...”

Szerkesztői gondolataiban Esküdt Lajos ny. ezredes, a klub tagja, a BEOSZ koordinációs elnökhelyettese írt az alapítók máig érvényes céljairól, a honvédelem ügyének szolgálatáról, a magyar katonai, fegyvernemi és (had)történelmi tradíciók emlékeztetben tartásáról, a tagok érdekvédelméről és érdekképviseléséről, közösségmegtartó programjaikról... Reményéről, hogy a kötetben napvilágot látott cikkek, képek segítenek újra átélni a közös élményeket, feleleveníteni a félévszázados sztorikat.

(Múltidézőnk a felelős szerkesztő, Horváth Jenőné, a kiadványt összeállító Esküdt Lajos jóvoltából tárhattuk olvasóink elé. A fotó 2019-ben, a szolnoki RepTárban készült. A szerk.)

BH-MÚLTIDÉZŐ

FOTÓ: GYŐRI TIBORÉ

Formaugrás BEOSZ-alakzatban

Mi, akik ejtőernyővel kelünk és fekszünk, miről is tudnánk mesélni, ha rólunk van szó? Szolnoki Ejtőernyősök Szervezete néven a Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetségének alapítói vagyunk. Most „önálló ugrásra” szántuk el magunkat, de nézzük sorjában...

Történetünk elválaszthatatlan a katonai ejtőernyőzés történetétől. Ma is alapvető feladatunknak tekintjük az ejtőernyőzés történelmi emlékeinek őrzését, éppúgy, mint tagjainak érdekképviselését, érdekvédelmét. Hivatásunk, kedvenc sportunk hagyományai között tartjuk számon a magyarországi katonai ejtőernyőzés kezdeteit, a pápai ejtőernyős-zászlóalj 1938-ban megkezdett szervezését, a háború után Szolnokon, a 62. önálló ejtőernyős-zászlóalj jogelődjének is tekinthető ejtőernyősszázad, később -zászlóalj létrehozását, az 1959-ben megalakított első mélységi felderítőszázad, az MN 7000 történetét, amely alapját képezte az később Szolnokra települt 34. önálló felderítő-zászlóaljnak. A hadosztályok felderítő-zászlóaljaiánál is megalakították a mélységi felderítő-alegységeket, amelyek szintén ejtőernyősök voltak. A polgári életben az MHSZ és jogelődjei képezték az ejtőernyőzés bázisát.

A felsorolt szervezetek volt tagjainak kezdeményezésére indult el 1978-ban a veterán ejtőernyősök bajtársi egyesületének szerveződése. Tíz évvel később a veterán ejtőernyős-találkozón elhatározták, hogy bajtársi szövetséget hoznak létre, hagyományápoló és érdekvédelmi célkitűzésekkel. Tegyük hozzá, hogy a Szolnokon megalakuló 34. önálló mélységi felderítő-zászlóalj, az MN 3100 működése, kiképzése, bemutatókon való részvétele nagyban hozzájárult az ejtőernyőzés népszerűsítéséhez. Szolnok az ejtőernyőzés bázisa lett.

Végül megalakult a Magyar Veterán Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége, de máris szélesítették a kört, hogy ne csak veteránoknak, hanem aktív katonáknak, a sorkatonai szolgálatot teljesített ejtőernyősöknek, az MHSZ-ben és a polgári klubokban lévő sportolóknak, minden szimpatizánsnak helyet adhassanak. Ennek jegyében megkezdődött egy országos ejtőernyős-találkozó előkészítése, amelyre 1991 áprilisában, Veszprémben került sor. A közgyűlés megválasztotta az új elnökséget, és ezzel megalakult a Ma-

gyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége, a MEBSZ.

Elérkeztünk a szolnoki tagszervezet 30 évvel ezelőtti megalakításához. Akárcsak Pápán, Veszprémben, Székesfehérváron, Kiskunfélegyházán, a tagság toborzására a nemrégiben elhunyt Shihan Furkó Kálmán ny. ezredest kérte fel a vezetőség. A szolnoki tagszervezet 2010-ben önálló jogi személyé alakult, de tagja maradt a MEBSZ-nek.

Az Ejtőernyősök Szolnoki Szervezete és a jogelőd MEBSZ szolnoki tagszervezete 1991 óta számos változáson ment át, a MEBSZ egyik meghatározó szervezetévé vált. Taglétszámunk megközelíti a 90 főt. A honvédelmi nevelés és toborzás részeként először 2014-ben szerveztük meg az országos szintű Ejtőernyős Honvédelmi Öttusát általános iskolák felső tagozatos tanulói és középiskolások részére, kilenc éve rendezünk erdei futóversenyeket, a városi Verseghy Ferenc könyvtárral együttműködve havonta tartjuk honismereti előadásokat. Többgenerációs tagságunk összekötő kapocs szerepet tölt be a múlt és a jelen ejtőernyősei között.

A MEBSZ révén már a BEOSZ tagjai vagyunk, de az együttműködés fejlesztése és programjaink szélesebb körben történő megismertetése érdekében szükségesnek látta a tagság a saját jogaon történő csatlakozást. Régi-új Szövetségünk-

nek, társszervezeteinek cégérünket, az említett honvédelmi öttusát ismét figyelmükbe ajánlom. Már csak azért is, mert a legjobbaknak járó vándorserlegek három ejtőernyős-legendához kötődnek. Az I. korcsoportét Kiss Zoltán posztumusz alvezredes, a II. korcsoportét Sáray Bertalan vezredes, a III. korcsoportét pedig Hüse Károly posztumusz őrnagy családja ajánlotta fel.

A Szövetség zászlaja alá tartozó szervezetek taglétszámának stabilitásához, a „fiatalításhoz”, az ifjabb generáció körében a BEOSZ céljainak megismertetéséhez, elfogadtatásához együttműködésünket ajánljuk.

E tekintetben mindig arra jutunk, a jövő a nyitásban van. Tudjuk, ma már nem szolgál annyi katona a honvédségben, hogy a közülük nyugállományba menők a taglétszámunkat pótolni, növelni tudnák. Az aktív katonák részvétele az egyesület munkájában elengedhetetlen, kivált a hagyományok ápolása és a honvédelmi ismeretek átadása területén. Újabb harminc évünk feltétele, hogy legyen, aki működteti a most szépen dolgozó szervezetünket.

(Vitéz Molnár János ny. őrnagy felvételén a szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola diákjainak ejtőernyő-bemutatót tart Szappanos Sándor ny. százados.)

SZABOVIK ZOLTÁN ISTVÁN ELNÖK

Soproni „Normandia”

Egyesületünket, a Normandia 1944 Történelmi és Kulturális Egyesületet a BEOSZ a legutóbbi küldöttgyűlésén vette fel tagszervezeteinek sorába. Köszönjük a bizalmat! Közösségünk, céljaink bemutatása előtt röviden rólam: Németh Péter (52, +3630-979-5398) vagyok, e soproni egyesület elnöke. Közel harminc éve dolgozom Sopronban fotóriporterként. Nyitott szemmel járok, fényképezőgéppemmel közelebb kerülök az Élethez, rendezvények ezerein örökítem meg a jelent, ami holnap már történelem. A világ számos pontján jártam katonai múzeumokban is.

Egyesületünket 2019 januárjában tizenegy fővel alapítottuk meg: az élet különböző területein dolgozunk, közös pontunk a történelem tisztelete, szeretete. Sokan már beleszippanthattak a D-Day levegőjébe is. Normandiában, 1944. június 6-án zajlott a második világháború egyik legbonyolultabb hadművelete, a tervezés, a fegyvernemek összehangolása, a leküzdendő célok összetettsége, a sok-sok emberi tényező... Normandia igazi szellemi és fizikai kihívás volt akkor és napjainkban is! E döntő ütközetben mindkét oldalon sok magyar vagy magyar származású katona is harcolt.

Nemcsak a hadszíntéren zajló események érdekelnek minket. Az egyesületté válás lehetővé tette, hogy előadásokat tartsunk, rendezvényeket szervezzünk, keressük, kutathassuk a Normandiához, a nyugati hadszíntérhez köthető magyar származásúkat. Több száz magyar név szerepel

feljegyzéseinkben, találtunk hozzátartozókat is. Előkerültek normandiai és más hadifogolytáborokból levelezések, élnek még egykori hadifoglyok is!

Feladatunk speciális, eltér a megszokottól, szerteágazó, tudta nélkül sok mindenkit érint, hiszen a „nyugatosok”, a nyugati hadszíntéren harcoló vagy ott hadifogságba került katonák száma a hivatalos jelentések szerint több mint 450 000 fő! Csak Franciaországban tíznél több olyan temető van, ahol magyar vagy magyar származású katonák találtak végső nyughelyre.

Hagyományörző, értékmentő, értéktelítő tevékenységünköz minden tenni akaró csatlakozhat! Rengeteg ötletünk van: Magyarországon is szinte minden kőnek és fűszálnak van „haditörténete”, ezeket keresni, kutatni, kommunikálni kell. Az emlékezőskultúrát erősítjük: várjuk az érdeklődők jelentkezését. Szeretnénk majd egy kiadványt létrehozni a „nyugatos” emlékekből is. Összetett munkánkhoz, kutatási eredményeink közkinccsé tételéhez minden segítséget szívesen veszünk.

A BEOSZ-tagság többsége katonákból áll, közös az érdeklődésünk: a történelem, a háborúk, a katonák és a haditechnika története. Ha a pandémia engedi, szívesen elmegyünk élménybeszámolót tartani. Idén volt a D-Day 77. évfordulója, erre emlékeztetve egy 77 méter hosszúságú, bárhol felállítható fotókiállítást készítettem.

A normandiai Huisnes-sur-Mer dombján, a második világháborús német katonai temetőben nyugszik 160 magyar honvéd is. Rájuk szeretnénk emlékezni egy emléktábla felállításával, utána ünnepi istentiszteletet szervezünk a Mont-Saint-Michel apátságban. Tudtommal ilyen még nem volt soha! Zarándoklatunkat 2022 nyarára tervezzük, szívesen várunk minden érdeklődőt.

Kilenc alkalommal több száz helyszínt járhattam be Normandiában 2009 óta, 42 000 kilométert autóztam. Több tízezer fotó és nagy filmanyag készült, ezek legjavából A/4-es fotóalbumot készítettünk: D-Day – A leghosszabb nap napjainkban – Magyar sorsok címmel. Az előszót Szendrei Mihály nyugállományú határőr alezredes írta.

Izgalmas történelmi időutazásra hívok mindenkit, pillantsunk be együtt a 77 évvel ezelőtti és a mai Normandia életébe, a megemlékezések, a veterántalálkozók, a háborús helyszínek, múzeumok, bunkerek, a hagyományörzők, a hadijátékok, a katonai táborok, a magyar katona- és hadifogolysorsok és a temetői csend világába, természetesen kutatott magyar utalásokkal, nevekkal...

(A fotóalbum a BEOSZ-tagok számára 2500 forintért megrendelhető a nemethpeter@normandia.hu és a www.normandia.hu oldalunkon. A helyszíni fotón balról jobbra: Papp Máté operatőr, Németh Péter elnök, Pintér Gábor szakértő és Bozsoki Balázs tag látható.)

NÉMETH PÉTER ELNÖK

Hölgykoszorú háttérben, frontvonalban

Szolnok helyőrségben az alakulatok nyugdíjas tagjai nem olyan túl régen négy egyesületet hoztak létre, a hölgy tagok 2005. február 9-én pedig Szolnoki Honvédséghez Tartozó Társadalmi Egyesületek Nyugdíjas Nőtagozat (SZOHOTTENY) néven külön nőtagozatot alakították, 19 fővel. Társaságunk vezetésére Strojánné Gömöri Évát kérték fel, aki azóta is szívvel-lélekkel vezeti a „hölgykoszorút”.

Életkorunk változatos; tagjaink 60–90 év közötti nyugdíjasok, katonafeleségek, katonazövegyek, nyugállományú katonák, családtagok. Összejöveleinket – a nyári szünet kivételével – kétheti rendszerességgel a HEMO-ban tartjuk. Civil társaságként fontos kérdés hitvallásunk szempontjából: miért is jövünk össze kéthetente? Nem politizálunk, nem akarjuk megváltani a világot. Néhány derűs órát töltünk együtt, meghallgatjuk egymás problémáit, ki-ki a maga módján igyekszik segíteni. Előadásokat hallgatunk, melyek bővítik ismereteinket. Recepteket, ötleteket cserélünk. Betegyet látogatunk, sírokat gondozunk. Kiállításokat rendezünk, megünnepeljük a jeles évfordulókat. Ha tehetjük, kirándulunk, jól érezzük magunkat együtt. Folyamatosan képezük magunkat. Részt veszünk a nyugdíjasoknak kiírt pályázatokon. A többi napon pedig ott vagyunk a háttérben a férj, a gyerekek, az unokák, dédunokák mögött és tesszük mindennapi dolgainkat.

Számos előadás, kirándulás, kulturális esemény, ünnepek, évfordulók dokumentumait őrzi az albumokba sűrített sok fénykép, újságcikk, tévéfelvétel. Egyik legjelentősebb rendezvényünkét is, a Magyar Honvédség fennállásának 160. évfordulójára megrendezett „Aranykor” kézimunka- és hobbikiállítását is, melyen 28 hölgy és 7 úr munkáit mutattuk be, köztük különböző tájegységekről származó hímzéseket, horgolásokat, csipkeverést, gobelineket, subát, kerámiát, makramét, foltvarrást, festményeket, modelleket, fafaragást, rajtot.

Az elmúlt másfél évtized munkáját fémjelzi: vezetőnket egy ciklusra beválasztották a BEOSZ Tanácsadó Testületébe; egy tagunk a Nyugdíjasok Országos Szövetsége kultúrareferen-

seként dolgozott két cikluson át, alapító tagja a szenior színháznak. Számos megyei, regionális, országos kulturális esemény szervezői, bonyolítói, segítői voltunk; díjakat nyertünk versmondó és irodalmi versenyeken; több vezető, tisztségviselő tagunk segítette más szervezetek munkáját. Előadásokat tartottunk; elindítottuk a Magyar Nagyszonyok sorozatunkat.

A társadalmi és gazdasági változások katalizálták a civil társasággá válást. A Covid miatt elhúzódtott előkészítés után 2021. június 9-én került sor az átalakulásra, 18 fő részvételével; hozzá kell tenni, hogy két hónap múlva még három 3 fő csatlakozott hozzánk.

Megalakult tehát a SZOHOTTENY Nőtagozat Civil Társaság. Ezután kértük felvételünket a BEOSZ-ba. A csak hölgyekből álló társaság tagjai sokrétű munkát végeznek ma is: vezetőnk értő ismerője a gyógynövényeknek, a népi gyógyászatnak; egyik tagunk a táplálkozásnak; közösen segítik a hölgykoszorút tanácsaikkal. Egy tagunk pszichológusként visszajár a gyermekintézménybe, támogatva az ott lakókat. Másik tagunk részt vállalt a romák felzárkóztatásában: írni-olvasni, háztartási ismeretekre tanít; nemzetközi írói

alkotótábort szervezett, tagja a Híd Színháznak, melynek legutóbbi bemutatója a Karanténban című darab. Több tagunk énekel: büszkéik, hogy felléphetek Budapesten, a pápa látogatásakor. Újabb irodalmi díjak, színes, értékes előadások, kedves klubfoglalkozások, kirándulások színesítik a palettát.

Egy ernyőszervezethez tartozni megtiszteltetés, de felelősség is. Elfogadva a BEOSZ szervezeti szabályzatát, örülünk a jogi, szakmai és gazdasági képviselőnek. Első benyújtott pályázatunk sikeres volt: a kapott összegből kirándulást szerveztünk Hatvanba.

Mit tudunk mi, hölgyek az új Szövetségünknek felajánlani? Szívesen veszünk részt kulturális programok szervezésében; meghívásra örömmel megyünk előadást tartani más egyesületekhez különféle, általunk jól ismert témákban; kérésre szívesen küldünk írásokat, riportanyagokat.

Gyümölcsöző kapcsolat reményében kezdjük meg közös munkánkat.

(Antal Borbála felvételén szolnoki hölgykoszorú a hatvani Vadászati Múzeum előtt, idén szeptemberben.)

MÁRKI ÉVA

Stabil háttérhez új „erősség”

Közösségünk még 1992-ben határozta el, hogy megalakítjuk a Határőr és Rendőr Nyugdíjasok Nagykanizsai Egyesületét. Hivatalos székhelyünk, egyben rendezvényeink színtere a nagykanizsai Honvéd Kaszinó.

Tagságunk az egykori városi Határőr Igazgatóság nyugdíjasaiból verbuválódott, ám miután a határőrség megszűnt, állománya integrálódott a rendőrségbe, utánpótlási bázisunk megszűnt. Fennmaradásunk érdekében a nyugállományú rendőröket szólítottuk magunk közé. Szívesen csatlakoztak is hozzánk és attól kezdve határőr és rendőr nyugdíjas-egyesületként működünk. Célunk a hagyományörzés, nyugdíjasainkról való gondoskodás. Éves munkaterv alapján szervezzük tevékenységünket, 120 fős tagságunk saját szervezésű rendezvényen ünnepli a Szent György- és Szent László-napot, megemlékezünk és koszorút helyezünk el hősi halottaink emlékművénel. A klubfoglalkozások mellett kirándulásokat szervezünk, a Nagykanizsa Időügyi Tanácsa által megrendezett idősök hete rendezvénysorozaton is részt veszünk, minden évben jelen vagyunk a Belügyminisztérium budapesti, Generációk Találkozója programján. Az idén hatodik alkalommal szerveztük meg elhunyt munkatársunk emlékére a „Fodor György Emlék Tekeversenyt”, melyen a nagykanizsai nyugdíjas-szervezetek mellett két horvát és egy szlovén nyugdíjasokból álló csapat is részt vesz, nemzetközivé téve a programot.

Megemlítem, hogy a határőrség megszűnése óta elhunyt tagjainkat az egyesület elnöke búcsúztatja, a szertartáshoz a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság biztosítja a kegyeleti eszközöket, a dísz-

őrséget. E főkapitányság gondoskodási körébe tartozunk, együttműködésünket megállapodással szentesítettük.

Jó kapcsolatokat ápolunk külföldi nyugállományú rendvédelmi szervekkel, köztük több mint két évtizedes az együttműködés a horvátországi Muraköz megyei és Varsád megyei Belügyi Dolgozók Nyugdíjas Egyesületeivel, és néhány éve kapcsolatba léptünk a szlovéniai Murska Sobota

ném a Nagykanizsai Honvéd Egyesület, valamint a Marcali Honvéd Nyugállományúak Klubját. Részt veszünk egymás rendezvényein, átadjuk egymásnak a működésünk tapasztalatait.

Egyesületünk a tagsági díjból, különféle támogatásokból (NEA-pályázati, önkormányzati, megyei rendőr-főkapitánysági segítő összegekből) és a személyi jövedelemadók egy százalékából befolyt pénzzel gazdálkodik. Mindig csak addig nyújtózkodunk, ameddig a takarónk ér!

Működésünkhöz elengedhetetlen egy országos szintű, stabil háttér, egy ernyőszervezet, mely képviseli érdekeinket, valamint biztosítja a jogi képviseletet, felhívja a figyelmet a pályázati támogatásokra és a lehetőségek kihasználására. Ezért kértük felvételünket a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségébe! Természetesen a működésünkkel, aktív tagságunkkal mi is szeretnénk erősíteni a Szövetséget, illetve támogatni az alapszabályban foglalt célok elérésben.

Magamról még annyit, hogy Letenye városában élek feleségemmel együtt. Három gyermekünk van, külföldön élnek és dolgoznak. A Kossuth Lajos Katonai Főiskolán és a Rendőrtisztí Főiskolán szereztem diplomát. A BM Határőrség Nagykanizsai Kerületparancsnokságán teljesítettem szolgálatot bűnügyi vizsgálóként, majd területtartó felderítőtisztként. A határőrség megszűnésével nyugállományba vonultam, majd beléptem nyugdíjas-egyesületünkbe, ahol előbb alelnök voltam, majd 2016-tól az elnöki tisztséget töltöm be. Több civil egyesületnek is tagja vagyok.

és Maribor Belügyi Dolgozók Nyugdíjas Egyesületeivel. Közös programjainkat évente, váltakozó helyszíneken, Magyarországon, Horvátországban vagy épp Szlovéniában tartjuk meg.

A hazai együttműködők közül kiemel-

BÍRÓ LÁSZLÓ NY. HÓR. ALEZREDES, ELNÖK

FOTÓ: EGYESÜLETI ARCHÍV

A Berkovics-kemence

Felejthetetlen emléket őriz a Bem József Bajtársi Egyesület kertjében álló Berkovics-kemence. Kerti partinkról kerti partinkra gyűjtünk benne tüzet, fel-felidézve a névadó Jenő bácsi emlékét.

Évekkel ezelőtt váratlanul elhunyt a párja. Addig is rendszeresen részt vett a rendezvényeinken, de ezt követően a második otthona lett az egyesület. Ma is fülünkben csengenek a szájharmonikájából mindig előcsalogatott dallamok. Minden alkalommal, mintha köztünk lenne, akár ott folytathatnánk a beszélgetéseket, ahol abbahagytuk, csak az a harmonikaszó hiányzik...

Berkovics Jenő sokoldalú, bölcs ember volt, komoly családi könyvtárából nem hiányoztak a fontos kötetek. A Kőbányai Írók és Költők Egyesületében kezdett el kisregényeket írni. Emlékeiről közel tíz könyve jelent meg, de verseket is írt. Különleges kapcsolat fűzte a zenéhez, gazdag lemezgyűjteménye a példa erre. Gyermekkorában édesanyja saját zongorájukon tanította, innen eredt zenei tudása.

Szerette a mázas agyagművészetet, Kovács Margit képzőművészetének lelkes híveként rendszeresen látogatta a tárlatokat, kiállításokat. Komoly szellemi teljesítménye és érdeklődése mellett igen sokoldalú volt a manuális területeken is. A lakásának konyha- és hálósobabútorait saját maga tervezte és készítette el, díszesen, festetten, faragottan.

Az általános iskola, majd az érettség után a MÁV-nál, pontosabban a MÁV Járműjavítóban helyezkedett el, így a hazai és a nemzetközi vonatokon szabadjeggyel utazhatott. Különösen a nagy, magas hegyeket szerette. Többször bejárta az Alpok hegyláncait, Ausztria

és Svájc hegyvidékeit. „Hátizsákos” turistaújtain rengeteg fényképet készített. Sokszor mesélte, hogy egyszer Svájcból hazafelé jövet a sok csodálatos felvétellel együtt a fényképezőgépét a vonaton felejtette, s persze a gép sose lett meg.

Szerette apró ajándékokkal meglepni a barátait, de úgy gondolta, valami maradandó emléket kell hagynia a Bem-közösségre. Ez a maradandó valami a fotó tanúsága szerint is egy impozáns kemence lett. Most is köszönjük, Jenő bácsi!

BJBE

FOTÓ: BUKI PÉTER

A jogsegélyszolgálat hírei

Az új vírusvariánsok korábban nem tapasztalt gyorsasággal és következményekkel terjednek. Ez indokolta, hogy az Országgyűlés meghosszabbította a rendkívüli jogrendet és a veszélyhelyzeti rendeleteket.

Következésképp 2022 januárjáig marad a járványügyi veszélyhelyzet, és érvényben maradnak a járványügyi helyzettel kapcsolatos korlátozások is.

A parlament az eredetileg 2021 februárjában, 90 napos hatállyal elfogadott törvényt elsőként májusban hosszabbította meg, az őszi parlamenti ülésszak első ülésnapját követő 15. napig, vagyis október 5-ig. Ezt a határidőt módosította az Országgyűlés 2020. januárig. Egyébiránt a törvény lehetővé teszi, hogy a kormány a veszélyhelyzetet korábban is megszüntethesse.

A veszélyhelyzet meghosszabbításával azonban nem léptek életbe újabb

korlátozások. Természetesen azokat a korlátozásokat értem ez alatt, amelyek a szervezeteket érintik rendezvények, közgyűlések, döntéshozó szervek ülései megtartásában.

Az ülések megtartására vonatkozó biztonsági szabályokat a 484/2020 rendelet tartalmazza. A törvényszék tájékoztatása alapján zárt térben csak a védettségi igazolvánnyal rendelkező személyek ülésezhetnek. A zárt térben tartott eseményeken egyidejűleg legfeljebb 50 fő vehet részt.

Szabad téren 500 főig korlátozás nélkül megtartható a gyűlés, tehát nem kell senkinek védettségi igazolvánnyal rendelkeznie. (Ez esetben tanácsos feltüntetni a szabadtéri megtartás tényét a jegyzőkönyvben.) Ötszáz fő vagy e feletti létszám esetén azonban mindenkinek rendelkeznie kell védettségi igazolvánnyal. (Erre is érdemes utalni

a jegyzőkönyvben.) Nem tartom valószínűnek, hogy 2022 januárja előtt bekövetkeznének azok az okok, amelyek lehetővé tennék a veszélyhelyzet korábban történő megszüntetését. Talán abban bízhatunk, hogy 2022 tavaszán már korlátozások nélkül lesznek megtarthatók az egyesületek közgyűlései, tisztújításai.

DR. NÁDASDY JÓZSEF,

A JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT VEZETŐJE

Emlékmű a „poklok poklában”

Az Isonzó-folyó mentén, a „poklok poklának” nevezett frontvonalon Olaszország és az Osztrák–Magyar Monarchia seregei között 1915 júniusától 1917 késő őszéig öldöklő küzdelem zajlott. A hatalmas véráldozatokkal járó fegyveres küzdelmek egyik helyszíne a ma Szlovéniához tartozó Monte San Gabriele-i hegyoldal, egy stratégiai hely, melynek védelmét a magyar királyi 20. honvéd gyaloghadosztályra testálták. A magyar bakák és parancsnokaik hősiességükkel írták be nevüket hadtörténetünk fényes lapjaira, állásaik megvédésével elősegítették a caporettoi áttörést.

Novemberben (miként arról a honvedelem.hu a fenti címmel tudósított) a szlovéniai Nova Goricában többek között Benkő Tibor honvédelmi miniszter és Matej Tonin szlovén védelmi miniszter jelenlétében, ökumenikus szertartás mellett avatták fel az isonzói csatákban elesett magyar katonák emlékművét. Itt, az egykori harci területen sor került koszorúzás-

ra, miniszteri gondolatok is elhangzottak. Benkő Tibor arról szólt, hogy a bátorság és önfeláldozás legnemesebb példáira mindig emlékezni kell, ahogy az isonzói

csatákban, úgy a napjaink katonáinak mindennapjain, akár missziós szolgálatuk közben történetekre. Matej Tonin megbecsülésének adott hangot, mikor azt mondta, hogy az egykori pusztító frontvonalon sok bátor magyar katona vesztette életét, most az ő fiatal lelkük emléke előtt tisztelgünk.

Kovács Vilmos ezredes, a HM HIM parancsnoka lapunk érdeklődésére adott „háttérrel”. „Az emlékmű létrejöttét a magyar kormány finanszírozta, a környezet kialakítását a szlovén fél vállalta. Az előkészítő párbeszéd hat esztendeje kezdődött, több helyszín közül szlovén javaslatra jelölték ki a Nova Gorica-it. E területen, a Nemzetek Parkjában már áll az isonzói műveletek irányítója, Svetozar Boroević tábornagy emlékhelye. A szlovén Kreadom stúdió és a HM HIM szakembereinek közös tervei szerint elkészült magyar hősi emlékmű Budapestről végig autópályán, hat óra alatt érhető el, ahol a tervek szerint a magyar hősök napja, valamint az utolsó isonzói csata időpontjához is igazodva, a halottak napja alkalmából lennének rendszeres megemlékezések” – zárta „háttérrel” Kovács Vilmos.

RÉVÉSZ BÉLA, HONVEDELEM.HU ÉS BH-INFORMÁCIÓ
FOTÓ: KERTÉSZ LÁSZLÓ (HONVEDELEM.HU)
ÉS TIZENKÉT POKOL (A NAGY HÁBORÚ
ISONZÓI CSATÁI; KÉPRÉSZLETEK
A ZRÍNYI KATONAI FILMSTÚDIÓ FILMJÉBŐL.)

